

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
โครงการจัดทำสื่อ ๖๐ พรรษา เฉลิมพระเกียรติ
เฉลิมฉลองพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน)

เพื่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

(ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๓)

โครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

ด้วยพระบรมราโชบายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงมุ่งหมายให้การศึกษา บ่มเพาะสมรรถนะให้แก่ผู้เรียน เพื่อสร้างคุณลักษณะสำคัญ ๔ ประการให้กับคนไทย อันได้แก่ ๑) มีทัศนคติที่ดี และถูกต้อง ๒) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง ๓) มีอาชีพ มีงานทำ ๔) เป็นพลเมืองดี มีระเบียบวินัย และพระราชปณิธานใน การสืบสาน รักษา พัฒนาต่อยอด โครงการในพระราชดำริของพระราชบิดา จึงทรงพัฒนา การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม หรือ NEW DLTV ในทุกด้าน อาทิ ระบบออกอากาศ อุปกรณ์เทคโนโลยี บุคลากรและกระบวนการจัดการศึกษา เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สร้างโอกาส การเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน ทุกเพศ ทุกวัย ผ่านการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมจำนวน ๑๕ ช่องสัญญาณ ไปยังโรงเรียนต่าง ๆ และผู้สนใจทั่วประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นสังคมแห่งปัญญา มี จิตอาสาในการสรรค์สร้างและพัฒนาประเทศให้มั่นคง

การสอนออกอากาศทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับประถมศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นมา เป็นการสอนออกอากาศในแนวใหม่ บันทึกเทปการสอนจากห้องเรียนต้นทางของโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ ครูปลายทางสามารถดูเทปการสอนผ่านทางเว็บไซต์ www.dltv.ac.th และ Application on mobile DLTV ของมูลนิธิ และมีคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมงครบทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งครูปลายทางสามารถปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับชุมชน ท้องถิ่น วัฒนธรรมและบริบทของแต่ละโรงเรียน

คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับประถมศึกษา ภาคเรียนที่ ๒ ฉบับนี้ เป็นการปรับปรุงครั้งที่ ๓ ซึ่งดำเนินการโดยมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยความร่วมมือจากคณะทำงาน ประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ คณาจารย์จากมหาวิทยาลัย ศึกษาพิเศษ และครูผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง ๘ กลุ่ม สาระการเรียนรู้ เพื่อให้ครูปลายทางใช้ในการเตรียมการสอนล่วงหน้า รวมทั้งสามารถจัดเตรียมเอกสาร ได้แก่ ใบงาน ใบความรู้ แบบฝึกหัด เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเกิดประสิทธิผล นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กต่อไป

นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมุ่งมั่นพัฒนา ยกระดับคุณภาพการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อพัฒนาสังคมไทยและยกระดับคุณภาพของคนไทยให้ เข้มแข็ง สมดัง พระราชปณิธาน “...การศึกษาคือความมั่นคงของประเทศ...” ขอพระองค์ทรงพระเจริญ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่ ศธ ๐๔๐๑๐/๕๘๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง รับรองความร่วมมือการพัฒนาคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อการสอนออกอากาศทางไกลผ่านดาวเทียม

เรียน เลขาธิการมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

อ้างถึง หนังสือมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่ มศทท. ๙/๗๒ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ แจ้งว่า มูลนิธิ ฯ ได้ปรับปรุงคู่มือครูและแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ระดับปฐมวัย คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น ตามข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ คณะผู้แทน ครูผู้สอนจากโรงเรียนต้นทางและโรงเรียนปลายทาง และได้พัฒนาเป็นคู่มือครูและแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ระดับปฐมวัย ฉบับปรับปรุง คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ ๖๐ พรรษา ระดับประถมศึกษา ฉบับปรับปรุง โดยมูลนิธิ ฯ ได้ดำเนินการพัฒนาและบรรณาธิการกิจ โดยคณะกรรมการประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์เป็นผู้ร่วมในการพัฒนา คู่มือจนสำเร็จ และได้ประชุมหารือเพื่อให้ข้อเสนอแนะ ข้อควรปรับปรุงจากสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นั้น

ในการนี้ ขอรับรองว่าคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ ๖๐ พรรษา ระดับประถมศึกษา ฉบับปรับปรุง และคู่มือครูและแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ระดับปฐมวัย ฉบับปรับปรุง สามารถใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอัมพร พินะสา)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๕๗๖๕-๖๖

โทรสาร ๐ ๒๒๘๘ ๕๗๕๕

สารบัญ

หน้า

คำนำ

หนังสือรับรองความร่วมมือการพัฒนาคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้
เพื่อการสอนออกอากาศทางไกลผ่านดาวเทียม

สารบัญ

คำชี้แจงการรับชมรายการออกอากาศด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียม

ตอนที่ ๑ สังคมศึกษา

คำชี้แจงรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒

คำอธิบายรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ ชื่อหน่วย ประวัติและความสำคัญของศาสนา

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนา
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ศาสนสถานในชุมชน
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การออกแบบโปสเตอร์ศาสนสถานในชุมชน
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง โปสเตอร์ศาสนสถานในชุมชน
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พุทธประวัติ
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง พุทธประวัติที่ฉันชอบ
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ประวัติศาสดาศาสนาอื่นและหลักธรรมที่นำมาเป็นแบบอย่าง
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง มหาอภิกุศลชาดก (สัตว์สี่สหาย)
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง กุฎิพุทธชาดก (ลิงเฝ้ากับนกขมิ้น)
- แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ ชื่อหน่วย มุ่งมั่นและศรัทธา

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง กายสุจริตและกายทุจริต
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง วาจาสุจริตและวาจาทุจริต
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง มโนสุจริตและมโนทุจริต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กษัตริย์ผู้สร้างพลังจิตอาสา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สำนวนปัญหาในโรงเรียน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง เลือกและวิเคราะห์ปัญหาที่ต้องการจะแก้ไข
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วางแผนการทำงานกิจกรรมจิตอาสา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ลงมือปฏิบัติตามแผนงาน (๑)
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ลงมือปฏิบัติตามแผนงาน (๒)
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ตรวจสอบการทำงานกิจกรรมจิตอาสา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ปรับปรุงแก้ไขการทำงานกิจกรรมจิตอาสา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ลงมือปฏิบัติในปรับปรุงแก้ไขการทำงานกิจกรรมจิตอาสา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สะท้อนคิดหลักสูตร ๓ มาปรับใช้ในกิจกรรมจิตอาสา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนประโยชน์ของกิจกรรมจิตอาสา
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ชื่อหน่วย ศาสนพิธีกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ศีล ๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อาราธนาศีล
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง อาราธนาพระปริตร
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง อาราธนาธรรม
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ฝึกซ้อมกิจกรรมทาน ศีล ภavana
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง กิจกรรมทาน ศีล ภavana
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง สะท้อนคิดกิจกรรมทาน ศีล ภavana
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙
บันทึกการเรียนรู้ (Learning log) กลางภาค

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ ชื่อหน่วย จังหวัดของฉัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของคนในจังหวัด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รู้จักจังหวัดจากแผนที่และรูปถ่าย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การประกอบอาชีพของคนประจวบคีรีขันธ์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง รู้จักจังหวัดฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ผลดีและผลเสียของลักษณะทางภูมิศาสตร์ในจังหวัด
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ ชื่อหน่วย อ่างเก็บน้ำเขาเต่า

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การจัดการปัญหาน้ำที่มีผลมาจากลักษณะทางภูมิศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง คู่มือบันทึกการเดินทางไปอ่างเก็บน้ำเขาเต่า (๑)
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง คู่มือบันทึกการเดินทางไปอ่างเก็บน้ำเขาเต่า (๒)
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง คู่มือบันทึกการเดินทางไปอ่างเก็บน้ำเขาเต่า (๓)
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง คู่มือบันทึกการเดินทางไปอ่างเก็บน้ำเขาเต่า (๔)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ทศศศึกษาอ่างเก็บน้ำเขาเต่า
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง บันทึกการเรียนรู้อ่างเก็บน้ำเขาเต่า (๑)
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง บันทึกการเรียนรู้อ่างเก็บน้ำเขาเต่า (๒)
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ ชื่อหน่วย ศาสตร์พระราชากนกภาพ ผ่านภูผา สุ่มหานที

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ปัญหาและการจัดการน้ำในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ฝนหลวง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ฝ่ายต้นน้ำลำธาร
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง แก้มลิง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง กังหันน้ำชัยพัฒนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ศาสตร์พระราชาสู่การแก้ปัญหา
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ ชื่อหน่วย การจัดการสิ่งแวดล้อม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การศึกษาข้อมูลปัญหาน้ำในพื้นที่
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การศึกษาข้อมูลแนวทางการแก้ไขปัญหาน้ำ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ออกแบบวิธีแก้ไขปัญหาน้ำ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ประดิษฐ์เครื่องมือการแก้ไขปัญหาน้ำ (๑)
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ประดิษฐ์เครื่องมือการแก้ไขปัญหาน้ำ (๒)
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ตรวจสอบผลของการใช้เครื่องมือที่แก้ไขปัญหาน้ำ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ปรับปรุงเครื่องมือที่แก้ไขปัญหาน้ำ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เตรียมจัดนิทรรศการนำเสนอวิธีแก้ไขปัญหาน้ำ (๑)
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เตรียมจัดนิทรรศการนำเสนอวิธีแก้ไขปัญหาน้ำ (๒)
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นิทรรศการนำเสนอวิธีแก้ไขปัญหาน้ำ
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓
บันทึกการเรียนรู้ (Learning log) ปลายภาค

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบประเมินรวม

ภาคผนวก ข ผังกราฟิก

ภาคผนวก ค แบบประเมินตนเอง แบบบันทึกการเรียนรู้ และแนวคำถามการบันทึกผลหลังการสอนสำหรับครู

ภาคผนวก ง ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะผู้จัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
ระดับประถมศึกษา (ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๑)

คณะกรรมการปรับปรุงคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
ระดับประถมศึกษา (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๓)

คณะกรรมการปรับปรุงคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
ระดับประถมศึกษา (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๖)

คำชี้แจง

การรับชมรายการออกอากาศด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียม

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ ให้บริการการจัดการเรียนการสอนจากสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จำนวน ๑๕ ช่องรายการ ทั้งรายการสด (Live) และ รายการย้อนหลัง (On demand) สามารถรับชมผ่านช่องทาง www.dltv.ac.th

หมายเลขช่องออกอากาศสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ๑๕ ช่องรายการ

ช่อง (DLTV)	ช่อง (TRUE)	รายการในเวลาเรียน (ช่วงเวลา ๐๘.๓๐ น. – ๑๔.๓๐ น.)	รายการนอกเวลา (ช่วงเวลา ๑๔.๓๐ น. – ๐๘.๓๐ น.)
DLTV ๑	ช่อง ๑๘๖	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	สถาบันพระมหากษัตริย์
DLTV ๒	ช่อง ๑๘๗	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	ความรู้รอบตัว
DLTV ๓	ช่อง ๑๘๘	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
DLTV ๔	ช่อง ๑๘๙	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
DLTV ๕	ช่อง ๑๙๐	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	ศิลปวัฒนธรรมไทย
DLTV ๖	ช่อง ๑๙๑	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖	หน้าที่พลเมือง
DLTV ๗	ช่อง ๑๙๒	รายการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
DLTV ๘	ช่อง ๑๙๓	รายการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	ภาษาต่างประเทศ
DLTV ๙	ช่อง ๑๙๔	รายการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	การเกษตร
DLTV ๑๐	ช่อง ๑๙๕	รายการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๑	รายการสำหรับเด็ก-การเลี้ยงดูลูก
DLTV ๑๑	ช่อง ๑๙๖	รายการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๒	สุขภาพ การแพทย์
DLTV ๑๒	ช่อง ๑๙๗	รายการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๓	รายการสำหรับผู้สูงวัย
DLTV ๑๓	ช่อง ๑๙๘	รายการของการอาชีพวังไกลกังวล และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล	
DLTV ๑๔	ช่อง ๑๙๙	รายการของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	
DLTV ๑๕	ช่อง ๒๐๐	รายการพัฒนาวิชาชีพครู	

*หมายเหตุ : รายการสอนออกอากาศในเวลาเรียนระดับชั้นปฐมวัย ช่วงเวลา ๐๘.๓๐ น.-๑๑.๓๐ น.

การติดต่อรับข้อมูลข่าวสาร

๑. มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เลขที่ ๒๑๔ ถนนนครสวรรค์ แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร

โทร ๐๒ ๒๘๒ ๖๗๓๔

โทรสาร ๐๒ ๒๘๒ ๖๗๓๕

๒. สถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

ซอยหัวหิน ๓๕ ถนนเพชรเกษม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐

โทร ๐๓๒ ๕๑๕๔๕๗ - ๘

โทรสาร ๐๓๒ ๕๑๕๔๕๑

web@dltv.ac.th (ติดต่อเรื่องเว็บไซต์)

dltv@dltv.ac.th (ติดต่อเรื่องทั่วไป)

๓. โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐

โทร ๐๓๒ ๕๒๒ ๓๔๗ , ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘ โทรสาร ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘

Facebook : โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

Website : <http://www.kkws.ac.th>

๔. ช่องทางการติดตามข่าวสาร

Facebook : มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์ DLTV

Website : <http://www.dltv.ac.th>

ตอนที่ ๑

วิชาสังคมศึกษา

คำชี้แจง

รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

๑. แนวคิดหลัก

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนดสาระการเรียนรู้ จำนวน ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยนำความรู้ด้านเนื้อหาวิชามาจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยการฝึกทักษะให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๕ ประการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ ดังนี้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๕ ประการ

- ๑) ความสามารถในการสื่อสารเป็นความสามารถในการรับสารและสื่อสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา
- ๒) ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเอง สังคมได้อย่างเหมาะสม
- ๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม
- ๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการเข้าใจและเคารพตนเอง สามารถนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม
- ๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยี การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ถูกต้องเหมาะสม มีคุณธรรมด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเอง สังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ดังนี้

- ๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- ๒) ซื่อสัตย์ สุจริต
- ๓) มีวินัย
- ๔) ใฝ่เรียนรู้
- ๕) อยู่อย่างพอเพียง
- ๖) มุ่งมั่นในการทำงาน
- ๗) รักความเป็นไทย
- ๘) มีจิตสาธารณะ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตัวเข้ากับบริบทสภาพแวดล้อมเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม เป็นวิชาที่ประกอบด้วยหลายแขนงสาระ ทำให้มีลักษณะเป็นสหวิทยาการ เป็นการนำวิชาต่าง ๆ ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์เข้าด้วยกัน ได้แก่ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ นิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ประกอบด้วย ๒ รายวิชา คือ วิชาสังคมศึกษาและวิชาประวัติศาสตร์

วิชาสังคมศึกษากำหนดสาระต่าง ๆ ดังนี้ ๑) ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ๒) หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ๓) เศรษฐศาสตร์ ๔) ภูมิศาสตร์ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ การดำรงชีวิตของมนุษย์ ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอิทธิพลของสภาพแวดล้อม ที่มีผลต่อการดำรงชีวิต การอยู่ร่วมกันในสังคม การเปลี่ยนแปลงตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น ปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เป็นพลเมืองที่รับผิดชอบ มีความสามารถทางสังคม มีความรู้ มีทักษะ และมีคุณธรรม มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และเพื่อเกิดค่านิยมที่เหมาะสม มุ่งหวังให้ผู้เรียนเกิดความเจริญงอกงามด้านความรู้ โดยการให้ความรู้แก่ผู้เรียนด้านเนื้อหาสาระ ความคิดรวบยอด และหลักการสำคัญในสาขาต่าง ๆ สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นกำลังของชาติ เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก

หลักการออกแบบกิจกรรมมีการบูรณาการด้านคุณลักษณะ ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงคุณลักษณะที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีทักษะการพัฒนา ค่านิยมและเจตคติที่ดีในการประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมหลังการเรียนรู้ สอดคล้องตามเป้าหมายของหน่วยการเรียนรู้ มีเจตคติที่ดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และมีจิตอาสา ครูผู้สอนควรปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียนทุกแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และเป็นคนดีของสังคม

๒. กระบวนการจัดการเรียนรู้

แนวคิดสำคัญของการจัดการศึกษา ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดและลงมือปฏิบัติด้วยกระบวนการที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ การประเมินการเรียนรู้จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน เพราะสามารถทำให้ผู้สอนประเมินระดับพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ให้ความสำคัญของการบูรณาการความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสมของระดับการศึกษา ได้ระบุให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

๑) สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๑) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

(๒) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

(๓) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้คิดเป็นทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

(๔) จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

(๕) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียน การสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

(๖) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

๒) การจัดสภาพแวดล้อมส่งเสริมการเรียนรู้

(๑) จัดสภาพแวดล้อม ห้องเรียน หรือภายนอกห้องเรียน ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ สะอาด มีความเป็นระเบียบ ตกแต่งห้องเรียนให้น่าอยู่ มีมุมต่าง ๆ ในห้องเรียน มีที่เก็บวัสดุอุปกรณ์ และง่ายต่อการนำมาใช้ มีป้ายนิเทศให้ความรู้ ภายนอกห้องเรียนจัดบรรยากาศให้เป็นธรรมชาติ น่าอยู่ ร่มรื่นและเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย

(๒) จัดสภาพแวดล้อมหรือห้องให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการ

(๓) จัดสื่อ อุปกรณ์ที่เกี่ยวกับการเรียนรู้อย่างเพียงพอ เหมาะสม

(๔) จัดหาเครื่องมือแสวงหาความรู้ หรือช่องทางเสนอข่าวสารต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยปัจจุบันอยู่เสมอ

๓) ครูผู้สอน

การจัดการเรียนรู้ตามแนวดังกล่าว จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนการสอนทั้งของผู้เรียนและผู้สอน กล่าวคือลดบทบาทของครูผู้สอน จากการเป็นผู้บอกเล่า บรรยาย สาธิต เป็นการวางแผนจัดกิจกรรมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ กิจกรรมต่าง ๆ จะต้องเน้นที่บทบาทของผู้เรียนตั้งแต่เริ่ม คือ ร่วมวางแผน การเรียน การวัดผล ประเมินผล และต้องคำนึงว่ากิจกรรมการเรียนนั้น เน้นการพัฒนากระบวนการคิด วางแผน ลงมือปฏิบัติศึกษา ค้นคว้า รวบรวมข้อมูล ด้วยวิธีการต่าง ๆ จากแหล่งเรียนรู้หลากหลาย ตรวจสอบ วิเคราะห์ การแก้ปัญหา การมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การสร้างคำอธิบายเกี่ยวกับข้อมูลที่สืบค้นได้ เพื่อนำไปสู่คำตอบของปัญหาหรือคำถามต่าง ๆ และสร้างองค์ความรู้ ทั้งนี้กิจกรรมการเรียนรู้เหล่านี้ต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

หลักการจัดกระบวนการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา มุ่งพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ การดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมและการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข ตลอดจนสามารถนำเอาความรู้ ความเข้าใจนั้นไปปรับใช้ให้เข้ากับสภาพสังคมที่แปรเปลี่ยนได้อย่างเหมาะสม สมดุล และยั่งยืน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีทักษะต่าง ๆ เช่น ทักษะทางสังคม ทักษะการคิด ทักษะการตัดสินใจ และทักษะการแก้ปัญหา ที่ใช้ในการดำเนินชีวิตของผู้เรียน ให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ในการสร้างพลเมืองดีของประเทศ อันเป็นรากฐานของพลโลกต่อไป ดังนั้น การจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาจึงต้องใช้วิธีการเรียนรู้ที่จะช่วยสร้างเสริมเติมเต็มประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้ใช้สติปัญญา ความรู้ ความคิด ความสามารถ ทักษะ ค่านิยม และเจตคติที่ดี ตลอดจนต้องจัดให้เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมจัดการเรียนรู้ของตนเอง พัฒนาและขยายความคิดของตนเองจากความรู้ที่เรียน

กระบวนการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา

๑. การพัฒนาทักษะทางปัญญา เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะด้านความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระของวิชา อันประกอบด้วยเครื่องมือช่วยคิด กระบวนการคิด เช่น การคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดแก้ปัญหาและคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนความรู้ที่ได้จากการบูรณาการที่เชื่อมโยงเป็นสาระเรื่องราวต่าง ๆ จากสภาพแวดล้อม

๒. การพัฒนาทักษะทางสังคม เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะที่เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อสร้างผู้เรียนให้มีทักษะชีวิตพื้นฐาน เช่น ทักษะการรู้จักตนเอง ทักษะการคิด การตัดสินใจและการแก้ปัญหา ทักษะการแสวงหาข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ทักษะการปรับตัว ทักษะการสื่อสารและสร้างสัมพันธภาพ ทักษะการวางแผนและการจัดการ และทักษะการทำงานเป็นทีม

๓. การพัฒนาเจตพิสัยและคุณลักษณะ เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะการพัฒนา ค่านิยมและเจตคติที่ดีในการประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม เช่น ความขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ อดทน โดยยึดหลักธรรมมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของผู้เรียน

การออกแบบและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาสังคมจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบทั้งความรู้ ทักษะ และเจตคติเพื่อใช้ในการปลูกฝังและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดหรือมีวิธีการคิด ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมการจัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายอันเป็นพื้นฐานของการเสริมสร้างความรู้ ความคิด ประสพการณ์ และปลูกฝังเจตคติที่ดีในสังคมอย่างมีคุณภาพ

เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ทักษะศึกษานอกสถานที่ การเรียนรู้จากห้องสมุด แหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน งานวิเคราะห์จากการศึกษาภาคสนาม วิเคราะห์แหล่งข้อมูล การสอนให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยอิสระจากศูนย์การเรียนรู้และการเรียนรู้ตามความสนใจ การสอนวิชาสังคมไม่ควรจำเจอยู่ในห้องเรียนอย่างเดียว

การเรียนรู้โดยผู้เรียนลงมือปฏิบัติ ได้แก่ เกม การศึกษาสถานการณ์จำลอง กรณีตัวอย่าง บทบาทสมมติ โครงการ การทดลอง ศิลปสร้างสรรค์การสอน การเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการกลุ่ม ประกอบด้วย การอภิปรายกลุ่มย่อย การแก้ปัญหากลุ่ม สืบค้นความรู้ กลุ่มสัมพันธ์ การเรียนรู้แบบร่วมมือ การอภิปราย

การเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิด ได้แก่ การแก้สถานการณ์ การถามตอบ การสืบสวน ความคิดรวบยอด การพัฒนากระบวนการคิด การใช้ทักษะกระบวนการ การสอนโดยใช้วิธีการตั้งคำถามผู้เรียน การเรียนการสอนเน้นความจำ การเรียนการสอนโดยใช้ผังกราฟิก (Graphic Organizers) การเรียนการสอนกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสอนกระบวนการคิด ๑๐ มิติ การคิดเปรียบเทียบ การคิดสังเคราะห์ การคิดประยุกต์ การคิดสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ การคิดกลยุทธ์ การคิดบูรณาการ การคิดมโนทัศน์ การคิดอนาคต การคิดวิพากษ์

การเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยี ได้แก่ โปรแกรมสำเร็จรูป ชุดการสอน ชุดการสอนรายบุคคล ชุดการสอนสำหรับการเรียนเป็นกลุ่มย่อย ชุดการสอนประกอบคำบรรยายของครู คอมพิวเตอร์ช่วยสอน และการนำเสนอโดยวีดิทัศน์

นอกจากนั้น ครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย โดยการร่วมมือระหว่างครูกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน ครูต้องลดบทบาทในการสอนโดยเป็นผู้ชี้แนะ กระตุ้นให้ผู้เรียนกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ และปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น และอย่างหลากหลาย ดังนี้

๑) ควรให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดเวลาด้วยการกระตุ้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติและอภิปรายผล เช่น แบ่งกลุ่มให้อภิปราย แสดงบทบาทสมมติ จัดนิทรรศการด้วยตนเอง โดยใช้เทคนิค

ต่าง ๆ ของการสอน เช่น การนำเข้าสู่บทเรียน การใช้คำถาม การเสริมพลังมาใช้ให้เป็นประโยชน์ ที่จะทำให้ การเรียนการสอนน่าสนใจและมีชีวิตชีวา

๒) ครูควรมีการวางแผนการใช้คำถามอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อจะนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียน และลงข้อสรุปได้โดยที่ไม่ใช้เวลาเนิ่นนานเกินไป ครูควรเลือกใช้คำถามที่มีความยากง่ายพอเหมาะกับความสามารถ ของนักเรียน

๓) เมื่อนักเรียนถาม อย่าบอกคำตอบทันที ควรให้คำแนะนำที่จะช่วยให้นักเรียนหาคำตอบได้เอง ครูควรให้ความสนใจต่อคำถามของนักเรียนทุก ๆ คน แม้ว่าคำถามนั้นอาจจะไม่เกี่ยวกับเรื่องที่กำลังเรียนอยู่ก็ ตาม ครูควรชี้แจงให้ทราบและเบนความสนใจของนักเรียนกลับมาสู่เรื่องที่กำลังอภิปรายอยู่ สำหรับปัญหาที่ นักเรียนถามมานั้น ควรจะได้หยิบยกมาอภิปรายในภายหลัง

๔) การสำรวจตรวจสอบซ้ำ เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ดังนั้น ในการจัด การเรียนรู้ ครูควรย้าให้นักเรียนได้สำรวจตรวจสอบซ้ำเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปที่ถูกต้องและเชื่อถือได้

ครูควรเลือกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงหรือกำลังเกิดขึ้นกับสังคมมาเป็นตัวอย่างในการ สอนวิชาสังคม นักเรียนจะได้เข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงเหตุการณ์ของคนทั่วไปมาเกริ่นนำเพื่อโยงสัมพันธ์กับเรื่องที่สอน หรือนำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาอภิปราย ร่วมกันกำหนดหัวข้อให้ครอบคลุมเรื่องที่สอน นักเรียนได้ปฏิบัติจริง หรือสร้างสถานการณ์จำลองให้ทดลองปฏิบัติ

๓. สื่อการจัดการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

สื่อการจัดการเรียนรู้ เป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนได้รับ ความรู้ ทักษะกระบวนการได้ง่ายในระยะเวลาสั้นและช่วยให้เกิดความคิดรวบยอดอย่างถูกต้องและรวดเร็ว สื่อที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้ มีดังนี้

- ๑) ใบความรู้ ใบงาน แผนภาพนำเสนอข้อมูล
- ๒) บัตรภาพ
- ๓) เกม/เพลง/นิทาน
- ๔) คลิป/วีดิทัศน์/ภาพข่าวสถานการณ์ปัจจุบัน
- ๕) สถานการณ์สมมุติ
- ๖) สื่อบุคคล

แหล่งเรียนรู้ เป็นเครื่องมือสร้างคุณลักษณะการเรียนรู้ที่ทุกคนต้องใฝ่รู้ตลอดชีวิต ดังนี้

- ๑) แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน
- ๒) แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน ได้แก่ ชุมชน ท้องถิ่น พิพิธภัณฑ์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ห้องสมุด ประชาชน ห้องสมุดแห่งชาติ

ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญและเป็นหัวใจสำคัญของผู้เรียนในการศึกษาค้นคว้า โรงเรียน ควรจัดห้องสมุดกลาง ห้องสมุดหมวดวิชา มุมหนังสือในห้องเรียน ห้องสมุดเคลื่อนที่ รถเคลื่อนที่ ห้องสมุด ประชาชนล้วนเป็นแหล่งเรียนรู้จะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีในการส่งเสริมนิสัยรัก การอ่าน

๓) แหล่งเรียนรู้ออนไลน์

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยต่าง ๆ
- กระทรวงวัฒนธรรม

ฯลฯ

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์สำคัญของการประเมินการเรียนรู้คือการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ผู้สอนหรือหลักสูตรวางไว้ ปัญหาที่พบในปัจจุบันก็คือ ผู้บริหาร ผู้สอน ตลอดจนผู้ปกครองเป็นจำนวนมากยังให้ความสำคัญการเรียนรู้แบบท่องจำเพื่อสอบ หรือการเรียนรู้เพื่อแข่งขัน ซึ่งถือเป็นการเรียนรู้แบบผิวเผินมากกว่า การประเมินการเรียนรู้ระหว่างเรียน การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองซึ่งผลลัพธ์ของการเรียนรู้จะยั่งยืนกว่า (กุศลสิน มุสิกกุล, ๒๕๕๕; ขจรศักดิ์, เพ็ญจันทร์ และวรรณทิพา รอดแรงคำ, ๒๕๔๘)

ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนนั้นจำเป็นต้องมีการประเมินการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่เริ่มต้นระหว่างและสิ้นสุดกระบวนการเรียนรู้ โดยการใช้การประเมินในรูปแบบที่หลากหลายสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้รูปแบบการประเมินการเรียนรู้ ได้แก่ การประเมินการเรียนรู้ระหว่างเรียน (Formative Assessment) การประเมินการเรียนรู้สรุปรวม (Summative Assessment) และการประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ในการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินตามสภาพจริงนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องสะท้อนการประเมิน ให้ผู้เรียนรับทราบเพื่อปรับปรุงและพัฒนาตนเอง และผู้สอนต้องนำผลการประเมินมาพิจารณาเพื่อทบทวนและปรับแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้สามารถดำเนินการแก้ไข ช่วยเหลือ หรือหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนแต่ละคนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตามแต่ละจุดประสงค์การเรียนรู้หรือเป้าหมายของตัวชี้วัดต่าง ๆ (กุศลสิน มุสิกกุล, ๒๕๕๕)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐาน ๒ ประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อการตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัด เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินการเรียนรู้ในทุกระดับ (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๒)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้ ให้ความสำคัญของการประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติ ดังนี้

๑) วิธีการประเมิน

(๑) การวัดและประเมินก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบความพร้อม และความรู้เดิมของผู้เรียน (ผสมผสานในกิจกรรมการเรียนรู้ชั้นนำ)

(๒) การวัดและประเมินระหว่างเรียน ได้แก่ ด้านความรู้ ทักษะการปฏิบัติ และคุณลักษณะโดยวิธีการสังเกตพฤติกรรม ถามตอบพร้อมแสดงเหตุผล ตรวจชิ้นงาน การนำเสนอ (ผสมผสานในกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นสอน) จุดมุ่งหมายของการประเมินระหว่างเรียน มีดังนี้

(๒.๑) เพื่อค้นหาและวินิจฉัยว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหา มีทักษะความชำนาญ รวมถึงมีเจตคติทางการเรียนรู้หรือไม่ และในระดับใด เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สอนสามารถวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ

(๒.๒) เพื่อใช้เป็นข้อมูลป้อนกลับให้กับผู้เรียนว่ามีผลการเรียนรู้อย่างไร

(๒.๓) เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสรุปผลการเรียนรู้และเปรียบเทียบระดับพัฒนาการด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน

(๓) การวัดและประเมินผลหลังเรียน เพื่อตรวจสอบความสำเร็จตามจุดประสงค์รายแผน เป็นการพัฒนาในจุดที่ผู้เรียนอาจจะเข้าใจคลาดเคลื่อนหรือปฏิบัติไม่ถูกต้อง (ผสมผสานในกิจกรรมขั้นสรุป) และเพื่อตัดสินผลการจัดการเรียนรู้ เป็นการประเมินหลังจากผู้เรียนได้เรียนไปแล้ว ผลจากการประเมินประเภทนี้ใช้ประกอบการตัดสินผลการจัดการเรียนการสอน หรือตัดสินใจว่าผู้เรียนคนใดควรจะได้รับระดับคะแนนใด

(๔) ประเมินรวบยอดเมื่อสิ้นสุดหน่วยการเรียนรู้ ดำเนินการ ดังนี้

การประเมินโดยครูผู้สอน เพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนว่าบรรลุเป้าหมายของหน่วยการเรียนรู้ ตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด สมรรถนะ คุณลักษณะ และเจตคติ หรือไม่ เช่น การทำโครงงาน การนำความรู้ไปใช้ เพื่อพัฒนาสังคมในรูปแบบต่าง ๆ

การประเมินโดยผู้เรียนแต่ละคน โดยการทำแบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log) ควรให้ผู้เรียนได้ประเมินการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อเปิดโอกาสได้สะท้อนคิดสิ่งที่เรียนรู้ทั้งที่ทำได้ดีและยังต้องพัฒนา (ตัวอย่างแบบบันทึกการเรียนรู้ ดูภาคผนวก ค) ควรให้ผู้เรียนได้ประเมินการเรียนรู้ย่อยหลังจบการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ และประเมินการเรียนรู้รวมในช่วงกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน โดยครูสามารถเลือกใช้ชุดคำถามและจำนวนข้อให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน ช่วงเวลาและธรรมชาติของแต่ละวิชา ทั้งนี้ในครั้งแรกครูควรทำร่วมกับนักเรียนเพื่อแนะนำวิธีการเขียนแบบสะท้อนคิด และควรอ่านสิ่งที่นักเรียนบันทึกพร้อมให้ข้อมูลย้อนกลับ เสนอแนะในเชิงบวกและสร้างสรรค์ รวมทั้งใช้ประโยชน์จากข้อมูลในแบบบันทึกเพื่อพัฒนาการสอนของตนเองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลต่อไป

๒) ผู้ประเมิน ได้แก่ เพื่อนประเมินเพื่อน ครูประเมินผู้เรียน ผู้เรียนประเมินตนเอง และผู้ปกครองร่วมประเมิน

๕. คำแนะนำบทบาทครูปลายทางในการจัดการเรียนรู้

ครูปลายทางควรมีบทบาทการสอนคู่ขนานกับครูต้นทางในการกำกับดูแลช่วยเหลือนักเรียนในทุกขั้นตอนการสอน ดังนี้

๑) ขั้นเตรียมตัวก่อนสอน

(๑) ศึกษาทำความเข้าใจคำชี้แจงและทำความเข้าใจเชื่อมโยง ทั้งเป้าหมาย กิจกรรมและการวัดผลและประเมินผลระหว่างหน่วยการเรียนรู้กับแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

(๒) ศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม จากแหล่งเรียนรู้ หน่วยงาน องค์กรที่ให้ความรู้ที่เชื่อถือได้ รวมทั้งเทคนิคการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนอย่างรอบด้าน

(๓) ปรับ/ประยุกต์หรือเพิ่มเป้าหมายทั้งเนื้อหา ทักษะกระบวนการ คุณลักษณะที่เป็นจุดเน้น และที่เป็นปัจจุบันตามบริบทของห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน รวมถึงการวัดประเมินทักษะกระบวนการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน และตามสภาพจริง

(๔) ศึกษาคลิปบทเรียนที่มีการอัปโหลดล่วงหน้าเพื่อทำความเข้าใจการจัดกิจกรรม PowerPoint และสื่อต่าง ๆ ที่ครูใช้ประกอบการสอน โดยเฉพาะแนวการจัดกิจกรรมในขั้นตอนช่วงการปฏิบัติ ทั้งด้านวิธีการสื่อที่ใช้ และช่วงเวลาของการทำแต่ละกิจกรรมเพื่อนำมาวิเคราะห์และหาแนวทางเตรียมนักเรียน/ช่วยเหลือส่งเสริม/อำนวยความสะดวกนักเรียนตามบริบทของห้องเรียนของตนให้สามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเต็มตามศักยภาพ

(๕) เตรียมใบงาน (ที่คัดเลือกสำหรับมอบหมายให้นักเรียนได้ทำตามเห็นควรและเหมาะสม) รวมทั้งการเตรียมอุปกรณ์ตามระบุในแผนฯ และ/หรือที่ปรากฏในคลิป (ในกรณีมีการปรับเปลี่ยนเพิ่มเติม)

(๖) ติดตามข้อมูลรายละเอียดการจัดกิจกรรมในช่วงการปฏิบัติตามกำหนดการสอนที่มีรายละเอียดของสื่อการสอน ใบงาน ใบความรู้ บนเว็บไซต์ www.dltv.ac.th

๒) ขั้นการจัดการเรียนรู้

(๑) สร้างการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการทำกิจกรรม เช่น กระตุ้นให้นักเรียนคิด ตอบคำถามของครูต้นทาง ฟังเฉยและช่วยเสริม/อธิบาย/ในสิ่งที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ ชมเชย/ให้กำลังใจหากนักเรียนทำได้ดี

(๒) ให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่ตามไม่ทัน เช่น อธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) กำกับดูแลให้มีวินัยในการเรียน เช่น ไม่เล่นหรือพูดคุยกัน ปฏิบัติตามคำสั่งในการทำกิจกรรม ฯลฯ

(๔) อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ เช่น จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้/อุปกรณ์

(๕) สังเกตพฤติกรรมนักเรียน เช่น คุณลักษณะผู้เรียน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้/การปฏิบัติงาน ความรู้ในบทเรียน และบันทึกข้อมูลตามแนวทางประเมินที่แนะนำไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำข้อมูลไปพัฒนานักเรียนและให้ความช่วยเหลือนักเรียนทั้งชั้น/กลุ่ม/รายบุคคลตามกรณี

๓) ขั้นการปฏิบัติ

(๑) ทบทวนขั้นตอนการทำกิจกรรมตามที่ครูต้นทางแนะนำ และตามข้อแนะนำการปฏิบัติที่ระบุใน PowerPoint ตรวจสอบความเข้าใจ และเตรียมนักเรียนก่อนทำกิจกรรม (การแบ่งกลุ่ม ฯลฯ)

(๒) กำกับให้การทำกิจกรรมเป็นไปตามลำดับเวลาตามแนวทางที่ระบุบน PowerPoint

(๓) ให้ความช่วยเหลือนักเรียนในระหว่างการทำกิจกรรม

(๔) เตรียมพร้อมนักเรียนสำหรับกิจกรรมในขั้นตอนสรุปการเรียนรู้ (ถ้ามี) เช่น การสรุปผลปฏิบัติงานเพื่อเทียบเคียงกับผลงานที่นักเรียนต้นทางจะนำเสนอ เป็นต้น

๔) ขั้นสรุป

(๑) กำกับนักเรียนให้มีส่วนร่วมในการเฉลยใบงาน/สรุปผลการทำกิจกรรม ฯลฯ

(๒) ทบทวนประเด็นสำคัญที่มีการสรุปท้ายชั่วโมง และงาน/ใบงานที่ครูต้นทางมอบหมายให้ทำเป็นการบ้าน/หรือใบงานที่ครูปลายทางได้เลือกมาใช้กับชั้นเรียนของตน

(๓) จัดให้นักเรียนได้ทำแบบประเมินตามระบุในหัวข้อ *การวัดและประเมินผลการเรียนรู้* (เฉพาะหลังจบแต่ละหน่วยการเรียนรู้และครึ่ง/ปลายภาคเรียน)

๕) การบันทึกผลหลังสอน

(๑) บันทึกการจัดการเรียนรู้ของตนเอง โดยใช้ข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนระหว่างเรียน และแบบประเมินตนเอง บันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อวิเคราะห์เทคนิคหรือวิธีการใด ที่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม มีความรู้ มีทักษะ และคุณลักษณะตามจุดประสงค์

(๒) บันทึกสาเหตุของความสำเร็จ อุปสรรค และ/หรือข้อจำกัดที่เกิดขึ้น เช่น เทคนิค หรือวิธีการใด การบริหารจัดการชั้นเรียน การจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมอย่างไร ฯลฯ ที่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม มีความรู้ มีทักษะ และคุณลักษณะตามจุดประสงค์ โดยใช้คำถามที่ให้ไว้ใน “แนวคำถามบันทึกผลหลังการสอนสำหรับครู” (ดูภาคผนวก ค) เป็นแนวทางในการย้อนคิด ไตร่ตรองสิ่งที่เกิดขึ้นและนำไปบันทึกผลหลังสอนของชั่วโมงนั้น ๆ

(๓) วิเคราะห์และสรุปผลจากข้อมูลตามปัญหา/ความสำเร็จที่เกิดขึ้น และเสนอแนวทางการปรับปรุง เพื่อนำมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และช่วยเหลือ/ส่งเสริมนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป รวมทั้งนำไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อพัฒนาเป็นงานวิจัยในชั้นเรียนต่อไป

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา ๑๒๐ ชั่วโมง

ศึกษาความสำคัญของพระพุทธศาสนา ในฐานะเป็นศูนย์รวมจิตใจของศาสนิกชน พุทธประวัติ ตั้งแต่บรรลุนิพพานจนถึงประกาศธรรม ประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด ปฏิบัติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่าง ตามที่กำหนด การแสดงความเคารพ พระรัตนตรัย ปฏิบัติตามไตรสิกขาและหลักธรรมโอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด การทำความดีของตนเอง บุคคลในครอบครัว โรงเรียนและชุมชนตามหลักศาสนา พร้อมทั้งบอกแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิต สวดมนต์ แผ่เมตตาที่มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด การปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อการอยู่ร่วมกันเป็นชาติได้อย่างสมานฉันท์ ประวัติศาสดาของศาสนาอื่น ๆ และมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา ศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ มรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดีตามที่กำหนด การปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรมและวันสำคัญทางศาสนาตามที่กำหนดได้ถูกต้อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยในฐานะสมาชิกที่ดีของชุมชน การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี สติพื้นฐานที่ได้ทุกคนพึงได้รับ ตามกฎหมาย ความแตกต่างทางวัฒนธรรมของกลุ่มคนในท้องถิ่น วิธีการที่จะอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในชีวิตประจำวัน อำนาจอธิปไตยและความสำคัญของระบอบประชาธิปไตย บทบาทหน้าที่ของพลเมืองในกระบวนการเลือกตั้ง ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการ สิทธิพื้นฐานและรักษาผลประโยชน์ของตนเองในฐานะผู้บริโภค หลักการของเศรษฐกิจพอเพียงและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของคนในชุมชน หน้าที่เบื้องต้นของเงิน แผนที่ ภาพถ่าย ระบุลักษณะสำคัญทางกายภาพของจังหวัดตนเอง แหล่งทรัพยากรและสิ่งต่าง ๆ ในจังหวัดของตนเองด้วยแผนที่ แผนที่อธิบายความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ในจังหวัด สภาพแวดล้อมทางกายภาพของชุมชนที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในจังหวัด การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมในจังหวัดและผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงนั้น การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในจังหวัด

โดยการใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการกลุ่ม กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการเผชิญสถานการณ์และปัญหา กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการทางภูมิศาสตร์ ทักษะการนำไปใช้อภิปรายสรุป

เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต ทักษะกระบวนการ สมรรถนะที่สำคัญทางสังคมศึกษา ได้ตระหนัก เห็นคุณค่า มีศรัทธา รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รักความเป็นไทย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย มีจิตสาธารณะ

รหัสตัวชี้วัด

ส ๑.๑	ป.๔/๑, ป.๔/๒, ป.๔/๓, ป.๔/๔, ป.๔/๕, ป.๔/๖, ป.๔/๗, ป.๔/๘
ส ๑.๒	ป.๔/๑, ป.๔/๒, ป.๔/๓
ส ๒.๑	ป.๔/๑, ป.๔/๒, ป.๔/๓, ป.๔/๔, ป.๔/๕
ส ๒.๒	ป.๔/๑, ป.๔/๒, ป.๔/๓

ส ๓.๑ ป.๔/๑, ป.๔/๒ , ป.๔/๓
 ส ๓.๒ ป.๔/๑, ป.๔/๒
 ส ๕.๑ ป.๔/๑, ป.๔/๒, ป.๔/๓
 ส ๕.๒ ป.๔/๑, ป.๔/๒, ป.๔/๓
 รวมทั้งหมด ๓๐ ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

รหัสวิชา สด๔๑๐๑
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

รายวิชา สังคมศึกษา
ภาคเรียนที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา ๖๐ ชั่วโมง

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๑

รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่อร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ป. ๔/๑

อธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ในฐานะเป็นศูนย์รวมจิตใจของศาสนิกชน

ตัวชี้วัด ป. ๔/๓

เห็นคุณค่า และปฏิบัติตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจาก ประวัติ สาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่าง ตามที่กำหนด

ตัวชี้วัด ป. ๔/๔

แสดงความเคารพ พระรัตนตรัย ปฏิบัติตามไตรสิกขาและหลักธรรม โอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนาหรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด

ตัวชี้วัด ป.๔/๕

ชื่นชมการทำความดีของตนเอง บุคคลในครอบครัว โรงเรียนและชุมชน ตามหลักศาสนา พร้อมทั้งบอกแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

ตัวชี้วัด ป. ๔/๘

อธิบายประวัติศาสดาของศาสนาอื่นๆ โดยสังเขป

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๒

เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และดำรงรักษา พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัด ป. ๔/๑

อธิบายความสำคัญ และมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาศาสนสถานของ ศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัด ป. ๔/๓

ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรมและวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนด ได้ถูกต้อง

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๕.๑

เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลก และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่ง ซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ป. ๔/๑

สืบค้นและอธิบายข้อมูลลักษณะทางกายภาพในจังหวัดของตนด้วย แผนที่และรูปถ่าย

ตัวชี้วัด ป. ๔/๒

ระบุแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในจังหวัดของตนด้วยแผนที่และ รูปถ่าย

ตัวชี้วัด ป. ๔/๓

อธิบายลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อแหล่งทรัพยากรและสถานที่ สำคัญในจังหวัด

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๕.๒

เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิด
การสร้างสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการ
จัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัด ป. ๔/๑

วิเคราะห์สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของคนใน
จังหวัด

ตัวชี้วัด ป. ๔/๓

นำเสนอแนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมในจังหวัด

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑

รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ รวมเวลา ๖๐ ชั่วโมง

จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๗	ประวัติและความสำคัญ ของศาสนา	มฐ ส ๑.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๓ ป.๔/๘ มฐ ส ๑.๒ ป.๔/๑	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑-๔.๖)	พระพุทธศาสนา เป็นศูนย์รวมจิตใจของศาสนิกชนมีหลักคำสอนเป็นที่พึ่งทางใจ สอนให้คนทำความดี ละเว้นความชั่ว สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข ศาสดาเป็นผู้สถาปนาหรือก่อตั้ง การศึกษาประวัติศาสตร์ของศาสนาต่างๆ ทำให้รู้ความเป็นมาได้ข้อคิดและมีแบบอย่างในการดำเนินชีวิตในพุทธประวัติตอนตรัสรู้ เพื่อตระหนักและเห็นคุณค่าของพระองค์ที่ได้ตรัสรู้ด้วยหลักธรรมอริยสัจ ๔ พุทธประวัติและตอนประกาศธรรม เพื่อตระหนักและเห็นคุณค่าของพระองค์ที่ได้ประกาศหลักธรรมครั้งแรก ทรงแสดงปฐมเทศนา คือธัมมจักกัปปวัตตนสูตรแก้ปัญหา	- ความสำคัญของพระพุทธศาสนา - ศาสนสถานในชุมชน - โบสถ์ศาสนสถานในชุมชน - พุทธประวัติตอน ตรัสรู้ และประกาศธรรม - ประวัติศาสดาศาสนาอื่นและหลักธรรมที่นำมาเป็นแบบอย่าง - มหาอุกกุชชาดก สัตว์สี่สหาย - กุฏิพุทธชาดก (ลิงเกรกับนกขมิ้น)	๙	๘

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				วัดศิโย พระอรุณเวลกัสสปะ เป็น พุทธสาวกที่ได้รับการยกย่องว่า เป็นผู้มีบาริوارมาก และช่วยใน การเผยแผ่พระพุทธศาสนา ชาตก พุทธศาสนิกชนตัวอย่าง เป็น บุคคลที่น่าหลักธรรมทาง พระพุทธศาสนามาปฏิบัติในการ ดำเนินชีวิต			
	แผนฯ ที่ ๑ ความสำคัญของ พระพุทธศาสนา	มฐ ส ๑.๑ ป.๔/๑	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	พระพุทธศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยว จิตใจและมีความผูกพันอยู่กับวิถี ชีวิตของพุทธศาสนิกชน พระพุทธศาสนาเป็นศูนย์รวมการ ทำความดี พัฒนาจิตใจ มีศาสน สถานเป็นที่ประกอบศาสนพิธี และเป็นแหล่งปฏิบัติกิจกรรมทาง สังคมทำให้พุทธศาสนิกชนใน ชุมชนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยน เรียนรู้ทำกิจกรรมทางประเพณี ร่วมกัน พุทธศาสนิกชนในชุมชน จึงมีส่วนร่วมในการทำนุบำรุงศา สนสถานให้คงอยู่ส่งผลให้ชุมชน สังคม เกิดความสงบสุข	ความสำคัญของ พระพุทธศาสนา	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๒ ศาสนสถานในชุมชน	มฐ ส ๑.๑ ป.๔/๑	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	วัด คือศาสนสถานของศาสนาพุทธ เป็นที่อยู่อาศัยของพระภิกษุสามเณร และเป็นศูนย์กลางของชุมชนในด้านต่าง ๆ เป็นแหล่งประกอบพิธีกรรมทางศาสนา อีกทั้งวัดยังเป็นแหล่งอนุรักษ์และส่งเสริมเอกลักษณ์ไทย เช่น วัฒนธรรม สถาปัตยกรรม และจิตรกรรม ดังนั้นพุทธศาสนิกชนที่ดีควรเคารพศาสนสถาน เช่น แต่งกาย สำนวณกิริยามารยาทให้เรียบร้อย บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่วัด ดูแลรักษาวัดให้สะอาด เป็นการสืบทอดและบำรุงรักษาพระพุทธศาสนาให้มั่นคงถาวร และจะทำให้พุทธศาสนิกชนได้ใช้วัดในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ สืบไป	ศาสนสถานในชุมชน	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๓ การออกแบบโปสเตอร์ศา สนสถานในชุมชน	มฐ ส ๑.๑ ป.๔/๑	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑ - ๔.๖)	วัดมีความสำคัญต่อชุมชน และเป็นสถานที่เผยแผ่พระพุทธศาสนา พุทธศาสนิกชนควรบำเพ็ญประโยชน์และบำรุงรักษาวัดในฐานะที่เป็นศูนย์กลางของชุมชน การบำเพ็ญประโยชน์และการบำรุงรักษาวัดเป็นหน้าที่ของพุทธศาสนิกชนทุกคน เป็นการสืบทอดและบำรุงรักษาพระพุทธศาสนาให้ความมั่นคงถาวร สืบไป การออกแบบโปสเตอร์ในการเสนอแนวทางบำรุงรักษาศาสนสถานก็ถือว่าเป็นการเชิญชวนให้พุทธศาสนิกชนหันมาดูแลรักษาศาสนสถาน ซึ่งโปสเตอร์ควรมีองค์ประกอบที่เหมาะสมการทำงานออกแบบโปสเตอร์เป็นกลุ่ม สมาชิกในกลุ่มควรปฏิบัติตามกติกา มีการช่วยเหลือกัน ทุกคนต้องมีความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนเอง สมาชิก	การออกแบบโปสเตอร์ศาสนสถานในชุมชน	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				มีบทบาทหน้าที่เท่าเทียมกันและ ต้องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน			
	แผนฯ ที่ ๔ โปสเตอร์ศาสนสถานใน ชุมชน	มฐ ส ๑.๑ ป.๔/๑	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑ – ๔.๖)	วัดมีความสำคัญต่อชุมชน และ เป็นสถานที่เผยแผ่ พระพุทธศาสนา พุทธศาสนิกชน ควรบำเพ็ญประโยชน์และ บำรุงรักษาวัดในฐานะที่เป็น ศูนย์กลางของชุมชน การบำเพ็ญ ประโยชน์และการบำรุงรักษาวัด เป็นหน้าที่ของพุทธศาสนิกชนทุก คน เป็นการสืบทอดและ บำรุงรักษาพระพุทธศาสนาให้ ความมั่นคงถาวร สืบไป การออกแบบโปสเตอร์ในการ เสนอแนวทางบำรุงรักษาศาสน สถานก็ถือว่าการเชิญชวนให้ พุทธศาสนิกชนหันมาดูแล รักษาศาสนสถาน ซึ่งโปสเตอร์ ควรมีองค์ประกอบที่เหมาะสม การทำงานออกแบบโปสเตอร์เป็น กลุ่ม	โปสเตอร์ศาสนสถานในชุมชน	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				การทำงานกลุ่ม สมาชิกในกลุ่ม ควรปฏิบัติตามกติกา มีการ ช่วยเหลือกัน ทุกคนต้องมีความ รับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของ ตนเอง สมาชิกมีบทบาทหน้าที่ เท่าเทียมกันและต้องมีปฏิสัมพันธ์ ที่ดีต่อกัน มีการให้ข้อเสนอแนะ โดยเริ่มต้นให้คำชื่นชม พูดสิ่งที่ ต้องการให้แก้ไข และพูดให้ กำลังใจ ร่วมกันทำงานกลุ่มเพื่อ เตรียมการนำเสนอโปสเตอร์ให้มี ความสมบูรณ์			
	แผนฯ ที่ ๕ พุทธประวัติ	มฐ ส ๑.๑ ป.๔/๒	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	พระพุทธเจ้าทรงตัดสินพระทัย เสด็จออกผนวชหลังจากที่ได้พบ เทวทูตทั้ง ๔ และทรงตั้งพระทัยที่ จะแสวงหาหนทางดับทุกข์ โดย การบำเพ็ญทุกรกิริยา แต่ไม่พบ หนทางแห่งการดับทุกข์ จึงหันมา ดำเนินทางสายกลางและทรงตรัส รู้อรุณสัจ ๔ พระพุทธเจ้าทรงเผย แผ่หลักธรรมที่ทรงค้นพบแก่ปัญจ	พุทธประวัติ	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				วัคคีย์ จนนโณทัญญะขอ อุปสมบทเป็นพระภิกษุรูปแรกใน พระพุทธศาสนา จากนั้นทรง แสดงธรรมโปรดชฎิล ๓ พี่น้อง ซึ่งการศึกษาพุทธประวัติจะมี คุณค่า ข้อคิดจากพระจริยาวัตร ของพระพุทธองค์มาเป็น แบบอย่างในการปฏิบัติ เช่น ความอดุสหาะ อดทน ความ มุ่งมั่น เสมอต้นเสมอปลาย หนัก แน่น ตั้งใจ และรู้จักหน้าที่เพื่อ พัฒนาตนเองให้สามารถดำรงชีวิต อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข			
	แผนฯ ที่ ๖ พุทธประวัติที่ฉันชอบ	มฐ ส ๑.๑ ป.๔/๒	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	พระพุทธเจ้าทรงตัดสินพระทัย เสด็จออกผนวชหลังจากที่ได้พบ เทวทูตทั้ง ๔ และทรงตั้งพระทัยที่ จะแสวงหาหนทางดับทุกข์ โดย การบำเพ็ญทุกรกิริยา แต่ไม่พบ หนทางแห่งการดับทุกข์ จึงหันมา ดำเนินทางสายกลางและทรงตรัส รู้อรุณสัง ๔ พระพุทธเจ้าทรงเผย	พุทธประวัติที่ฉันชอบ	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				แผ่หลักธรรมที่ทรงค้นพบแก้ปัญหา วัคคีย์ จนโกณฑัญญะขอ อุปสมบทเป็นพระภิกษุรูปแรกใน พระพุทธศาสนา จากนั้นทรง แสดงธรรมโปรดชฎิล ๓ พี่น้อง ซึ่งการศึกษาพุทธประวัติจะมี คุณค่า ข้อคิดจากพระจริยาวัตร ของพระพุทธองค์ มาเป็น แบบอย่างในการปฏิบัติ เช่น ความอดุทธสาหะ อดทน ความ มุ่งมั่น เสมอต้นเสมอปลาย หนัก แน่น ตั้งใจ และรู้จักหน้าที่เพื่อ พัฒนาตนเองให้สามารถดำรงชีวิต อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข			
	แผนฯ ที่ ๗ ประวัติศาสตร์ศาสนาอื่น และหลักธรรมที่นำมาเป็น แบบอย่าง	มฐ ส ๑.๑ ป.๔/๘	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	พระเยซู เป็นศาสดาของศาสนา คริสต์ ซึ่งเป็นผู้นำพระวจนะของ พระเจ้ามาแนะนำสั่งสอน ประชาชน และนบีฮัมมัด เป็น ศาสดาของศาสนาอิสลาม ซึ่งเป็น ผู้แทนของอัลลอฮ์หรือพระเจ้า ของศาสนาอิสลาม ศาสนาทุก	ประวัติศาสตร์ศาสนาอื่นและ หลักธรรมที่นำมาเป็น แบบอย่าง	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				ศาสนา เป็นที่พึ่งที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ของศาสนิกชน ทุกศาสนาล้วนมี ศาสดาหรือเทพเจ้าซึ่งเป็นที่ เคารพสักการะ มีคำสอนหลักของ แต่ละศาสนา ซึ่งทุกคำสอนมุ่ง สอนให้คนทุกคนเป็นคนดี เมื่อเรา ได้ศึกษาคำสอนของศาสนาอื่น ๆ แล้ว เราสามารถประยุกต์ หลักธรรมคำสอนมาปรับใช้ ในการดำเนินชีวิตได้ เราควรเรียนรู้ เกี่ยวกับศาสนาอื่น เพื่อให้มี ความรู้ความเข้าใจและสามารถ อยู่ร่วมกัน ในสังคมได้อย่างมี ความสุข			
	แผนฯ ที่ ๘ มหาอุกกุสชาดก (สัตว์สี่สหาย)	มฐ ส ๑.๑ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	มหาอุกกุสชาดก เป็นชาดก เรื่องราวในอดีตชาติของ พระพุทธเจ้าในการสอนและ แสดงธรรมแก่พุทธสาวก โดย พระพุทธเจ้าทรงใช้ชาดกเป็นสื่อ ในการสอนเพื่อให้พุทธสาวก เข้าใจในหลักธรรมอย่างถ่องแท้ ยิ่งขึ้น โดยสัตว์สี่สหายในชาดกมี	มหาอุกกุสชาดก (สัตว์สี่สหาย)	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				ความสามัคคีและคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่าเสมอ ข้อคิดที่ได้จากเรื่องคือ มิตรแท้ สามารถช่วยเหลือในยามทุกข์ยาก ข้อคิดที่นักเรียนนำไปปฏิบัติคือ การช่วยเหลือเพื่อนเมื่อเพื่อนเดือดร้อน โดยผลดีของการมีเพื่อนหรือสหายที่จริงใจ จะเป็น การสร้างความสุขให้แก่กัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันร่วมกัน แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น			
	แผนฯ ที่ ๙ กฤษฏีสกษาดก (ลิงเกรกับนกขมิ้น)	มฐ ส ๑.๑ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	กฤษฏีสกษาดก เป็นชาดกเรื่องราวในอดีตชาติของพระพุทธเจ้าในการสอนและแสดงธรรมแก่พุทธสาวก โดยพระพุทธเจ้าทรงใช้ชาดกเป็นสื่อในการสอนเพื่อให้พุทธสาวกเข้าใจในหลักธรรมอย่างถ่องแท้ยิ่งขึ้น โดยในชาดกลิงมีนิสัยเกรไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้อื่น นกขมิ้นมีนิสัยชอบแนะนำและหวังดีกับผู้อื่น ข้อคิดที่ได้จากเรื่องคือ ผู้มีนิสัยเกร ดี	กฤษฏีสกษาดก (ลิงเกรกับนกขมิ้น)	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				ร้นย่อมไม่ชอบที่จะให้ผู้อื่นชี้แนะ แนะนำ ย่อมชี้ให้เห็นว่าคนพาล แม้เรื่องที่ถูกต้องก็มองว่าเป็นเรื่องผิด ข้อคิดที่นำไปปฏิบัติคือ การรู้จัก เชื่อฟังผู้อื่นในสิ่งที่ดี ไม่รังแกผู้อื่น การนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน การแนะนำเพื่อนในสิ่งที่ดี ช่วย เสนอความคิดแก้ปัญหา หรือ หาทางออก เช่น การช่วยเพื่อน ทำการบ้าน เป็นที่รักของผู้อื่น การรู้จักเชื่อฟังผู้อื่นไม่รังแกผู้อื่น			
๘	มุ่มันและศรัทธา	มฐ ส ๑.๑ ป.๔/๔ ป.๔/๕	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑-๓.๕) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑-๔.๖)	พระพุทธศาสนาสอนให้เป็นคนดี มีสติปัญญา ตามหลักไตรสิกขา จะส่งผลให้มีความสุขประสบ ความสำเร็จในชีวิต โอวาท ๓ คือ การไม่ทำความชั่ว การทำความดี การทำจิตใจให้ผ่องใส เป็น หลักธรรมที่ถือเป็นหัวใจของ พระพุทธศาสนา สามารถนำมา ปฏิบัติตามหลักธรรมให้อยู่ ร่วมกันได้อย่างสันติสุข	- กายสุจริตและกายทุจริต - วาจาสุจริตและวาจาทุจริต - มโนสุจริตและมโนทุจริต - กษัตริย์ผู้สร้างพลังจิตอาสา - สรรวจปัญหาในโรงเรียน - วางแผนการทำงานกิจกรรม จิตอาสา	๑๔	๑๒

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				การบริหารจิต และการเจริญ ปัญญา เป็นการฝึกจิตในศาสนา พุทธ เป็นการ ระวังความ ประพฤตินี้ไม่ ทำให้จิตเกิดความ สงบ และตั้งมั่น นำไปสู่ปัญญา แจ้งเห็นจริงในที่สุด อายตนะ ภายใน และอายตนะภายนอก เป็นการกำหนดความรู้สึกในด้าน ต่างๆทำมนุษย์มีสติในการดำเนิน ชีวิตประจำวัน			
	แผนฯ ที่ ๑ กายสุจริตและกายทุจริต	มฐ ส ๑.๑ ป.๔/๔	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	กายสุจริต เป็นการประพฤติดีทาง กาย การประพฤติดีด้วยกาย ทุจริต มี ๓ อย่าง คือ งดเว้นจาก การฆ่าสัตว์ที่มีชีวิต งดเว้นจาก การลักขโมยของผู้อื่น งดเว้นจาก การประพฤติดินในกาม ความรู้สึกของตนเองจากการ กระทำกายสุจริต มีความสุข สบายกายสบายใจ ไม่เป็นทุกข์ การกระทำกายทุจริต การสร้าง บาปในจิตใจให้แก่ตนเอง เป็นผล กรรมชั่วตามหลักทางความเชื่อ	กายสุจริตและกายทุจริต	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				ของศาสนาพุทธ และรับผิดชอบตามที่ กฎหมายกำหนด			
	แผนฯ ที่ ๒ วชิรสุจริตและวชิรทุจริต	มฐ ส ๑.๑ ป.๔/๔	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	วชิรทุจริต เป็นการประพฤติชั่วทาง วาจา มี ๔ อย่าง คือ การจงใจพูด เท็จ การจงใจพูดส่อเสียด คือ คำพูดทำให้สูญเสียความเป็นที่รัก ใคร่ปรองดองกัน การจงใจพูดคำ หยาบคาย การจงใจพูดเพ้อเจ้อ และวชิรสุจริต การประพฤติดีทาง วาจา มี ๔ อย่าง คือ จดเว้นจาก การพูดเท็จ จดเว้นจากการพูด ส่อเสียด จดเว้นจากการพูดคำ หยาบคาย จดเว้นการจงใจพูด เพ้อเจ้อ ความรู้สึกของตนเองจาก การกระทำวชิรสุจริต ทำให้มี ความสุขสบายกาย สบายใจ ไม่ เป็นทุกข์ การกระทำวชิรทุจริต คือ การสร้างบาปในจิตใจให้แก่ ตนเอง เป็นผลกรรมชั่วตามหลัก ทางความเชื่อของศาสนาพุทธ	วชิรสุจริตและวชิรทุจริต	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๓ มโนสุจริตและมโนทุจริต	มฐ ส ๑.๑ ป.๔/๔	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	มโนทุจริต เป็นการประพฤติดีชั่วทางใจ มี ๓ อย่าง คือ คิดเพ่งเล็งอยากได้สิ่งของของผู้อื่น พยาบาท คิดปองร้ายเบียดเบียนผู้อื่น คิดผิดเห็นผิด และมโนสุจริต การประพฤติดีทางใจ มี ๓ อย่าง คือ ไม่คิดเพ่งเล็งอยากได้สิ่งของของผู้อื่น ไม่พยาบาทปองร้ายใคร เห็นชอบตามคลองธรรม พฤติกรรมของอภิขมา ความรู้สึกของตนเองจากการกระทำมโนสุจริตคือ มีความสุขสบายกายสบายใจ ไม่เป็นทุกข์ ขาดความน่าเชื่อถือ ความรู้สึกของตนเองจากการกระทำมโนทุจริต คือการสร้างบาปในจิตใจให้แก่ตนเอง เป็นผลกรรมชั่วตามหลักทางความเชื่อของศาสนาพุทธ และรับผิดชอบตามที่กฎหมายกำหนด	มโนสุจริตและมโนทุจริต		

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๔ กษัตริย์ผู้สร้างพลังจิต อาสา	มฐ ส ๑.๑ ป.๔/๔ ป.๔/๕	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นพระมหากษัตริย์พระองค์ปัจจุบันของประเทศไทย ทรงเป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๑๐ ทรงเป็นกษัตริย์ผู้สร้างพลังจิตอาสา พระองค์มีพระราชปณิธานที่แน่วแน่ในการปลูกจิตสำนึกและปลูกฝังให้ปวงชนชาวไทยทุกหมู่เหล่าได้ร่วมกันบำเพ็ญประโยชน์ ทำความดี ตอบแทนคุณแผ่นดิน จัดตั้งโครงการจิตอาสา “เราทำความดี ด้วยหัวใจ” ประโยชน์และคุณค่าของการเป็นจิตอาสาตามแบบอย่างของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ประชาชนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ด้วยความรัก ความปรารถนาดีต่อกัน โดยไม่หวังผลตอบแทน เกิดสังคมแห่งการแบ่งปัน	กษัตริย์ผู้สร้างพลังจิตอาสา		

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๕ สำรวจปัญหาในโรงเรียน	มฐ ส ๑.๑ ป.๔/๔ ป.๔/๕	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑-๓.๕) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑-๔.๖)	โครงการจิตอาสา “เราทำความดี ด้วยหัวใจ” ประโยชน์และคุณค่าของการเป็นจิตอาสาตามแบบอย่างของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ประชาชนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ด้วยความรัก ความปรารถนาดีต่อกันโดยไม่หวังผลตอบแทน เกิดสังคมแห่งการแบ่งปัน การจัดทำโครงการจิตอาสาภายในโรงเรียน เริ่มจากการสำรวจปัญหาต่าง ๆ ภายในโรงเรียน ซึ่งปัญหาที่พบจากการสำรวจ เช่น การทิ้งขยะไม่ถูกที่ การไม่แยกขยะตามประเภท ห้องน้ำไม่สะอาด การวางรองเท้าไม่เป็นระเบียบ ของหายไม่ได้คืน นักเรียนจัดวางภาชนะอาหารกลางวันไม่เรียบร้อย เมื่อนักเรียนทราบถึงปัญหาแล้ว นักเรียนจะ	สำรวจปัญหาในโรงเรียน	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				ร่วมกันวางแผนวิธีการทำงานของกลุ่มตนเอง การทำงานกลุ่ม สมาชิกในกลุ่มควรรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน พุดจากันดีๆภายในกลุ่ม ให้กำลังใจกัน เกิดปัญหาเราจะไม่ทะเลาะกัน ใช้เหตุผล ผลดีของกระบวนการทำงานกลุ่ม คือ ช่วยให้งานได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น ความร่วมมือในการตัดสินใจ ฟังความคิดเห็นจากคนอื่น ทุกคนในทีมมีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็น ทำงานตรงกับความสามารถ แบ่งหน้าที่ให้ชัดเจน ทำงานตามที่ตนเองถนัด ความคิดสร้างสรรค์ มีส่วนร่วมในการทำงาน			

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๖ เลือกและวิเคราะห์ปัญหา ที่ต้องการจะแก้ไข	มฐ ส ๑.๑ ป.๔/๔ ป.๔/๕	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑-๓.๕) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑-๔.๖)	โครงการจิตอาสา “เราทำความดี ด้วยหัวใจ” ประโยชน์และคุณค่าของการเป็นจิตอาสาตามแบบอย่างของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ประชาชนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ด้วยความรัก ความปรารถนาดีต่อกัน โดยไม่หวังผลตอบแทน เกิดสังคมแห่งการแบ่งปัน การจัดทำโครงการจิตอาสาภายในโรงเรียน เริ่มจากการสำรวจปัญหาต่าง ๆ ภายในโรงเรียน ซึ่งปัญหาที่พบจากการสำรวจ เช่น การทิ้งขยะไม่ถูกที่ การไม่แยกขยะตามประเภท ห้องน้ำไม่สะอาด การวางรองเท้าไม่เป็นระเบียบ ของหายไม่ได้คืน นักเรียนจัดวางภาชนะอาหารกลางวันไม่เรียบร้อย เมื่อนักเรียนทราบถึงปัญหาแล้ว นักเรียนจะร่วมกันวางแผนวิธีการทำงานของ	เลือกและวิเคราะห์ปัญหาที่ต้องการจะแก้ไข	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				กลุ่มตนเอง การวางแผนการทำงานเริ่มจากการวิเคราะห์ปัญหาที่สำรวจพบในโรงเรียน พร้อมเสนอแนวทางวิธีการแก้ไข ปัญหา ผลดีของการทำกิจกรรมจิตอาสาให้แก่โรงเรียน คือ นักเรียนมีจิตสำนึกในด้านจิตอาสาสาธารณะและสามารถปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง นักเรียนมีความรับผิดชอบ มีความอดทน เสียสละ ต่อส่วนรวม สังคม มากขึ้น			
	แผนฯ ที่ ๗ วางแผนการทำงาน กิจกรรมจิตอาสา	มฐ ส ๑.๑ ป.๔/๕	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑-๓.๕)	โครงการจิตอาสา “เราทำความดีด้วยหัวใจ” ประโยชน์และคุณค่าของการเป็นจิตอาสาตามแบบอย่างของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ประชาชนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ด้วยความรัก ความปรารถนาดีต่อกัน โดย	วางแผนการทำงานกิจกรรมจิตอาสา		

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			๔.ความสามารถใน การใช้ทักษะชีวิต (๔.๑-๔.๖)	ไม่หวังผลตอบแทน เกิดสังคม แห่งการแบ่งปัน การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ตามวงจร PDCA ประกอบไปด้วย P – Plan คือ การวางแผน D – DO คือ การปฏิบัติตามแผน C – Check คือ การตรวจสอบ A – Act คือ การปรับปรุง โครงการจิตอาสาเพื่อแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน จะเริ่ม จากการวางแผน วงจรขั้นที่ ๑ (P วางแผน) วางแผนเตรียม อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำโครงการจิต อาสา ศึกษาวิธีการแก้ไขปัญหา แบ่งหน้าที่รับผิดชอบ ข้อดีของ การทำงานที่มีการวางแผนงาน ก่อนลงมือทำ ช่วยให้ทำงานได้ รวดเร็วมากยิ่งขึ้น ทำให้สามารถ ทำงานได้ตามเป้าหมายและ จุดประสงค์มากขึ้น			

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๘ ลงมือปฏิบัติตาม แผนงาน (๑)	มฐ ส ๑.๑ ป.๔/๔ ป.๔/๕	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑-๓.๕) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑-๔.๖)	โครงการจิตอาสา “เราทำความดีด้วยหัวใจ” ประโยชน์และคุณค่าของการเป็นจิตอาสาตามแบบอย่างของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ประชาชนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ด้วยความรัก ความปรารถนาดีต่อกัน โดยไม่หวังผลตอบแทน เกิดสังคมแห่งการแบ่งปัน โครงการจิตอาสาเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน ในขั้นตอนการลงมือปฏิบัติตามแผนงาน สมาชิกในกลุ่มต้องรู้บทบาทหน้าที่ของตนเองในการช่วยเหลืองานของกลุ่ม ทุกคนต้องทราบจุดประสงค์และเป้าหมายในการทำงาน จากนั้นจึงช่วยกันลงมือปฏิบัติตามที่วางแผนไว้ และรับผิดชอบบทบาทหน้าที่ของตนเอง การทำงานที่สมาชิกในกลุ่มทราบ	ลงมือปฏิบัติตามแผนงาน (๑)	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				บทบาทหน้าที่ของตนเองและ ช่วยกันทำงานกลุ่ม จะทำงาน ที่วางแผนไว้บรรลุตามเป้าหมาย และจุดประสงค์มากขึ้น			
	แผนฯ ที่ ๙ ลงมือปฏิบัติตามแผนงาน (๒)	มฐ ส ๑.๑ ป.๔/๔ ป.๔/๕	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑-๓.๕) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑-๔.๖)	โครงการจิตอาสา “เราทำความ ดีด้วยหัวใจ” ประโยชน์และคุณค่า ของการเป็นจิตอาสาตาม แบบอย่างของพระบาทสมเด็จพระ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ประชาชน ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ด้วยความ รัก ความปรารถนาดีต่อกัน โดย ไม่หวังผลตอบแทน เกิดสังคม แห่งการแบ่งปัน โครงการจิตอาสาเพื่อแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน ใน ขั้นตอนการลงมือปฏิบัติตาม แผนงาน สมาชิกในกลุ่มต้องรู้ บทบาทหน้าที่ของตนเองในการ ช่วยเหลืองานของกลุ่ม ทุกคน ต้องทราบจุดประสงค์ และ	ลงมือปฏิบัติตามแผนงาน (๒)	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				เป้าหมายในการทำงาน จากนั้น จึงช่วยกันลงมือปฏิบัติตามที่ วางแผนไว้ และรับผิดชอบ บทบาทหน้าที่ของตนเอง การ ทำงานที่สมาชิกในกลุ่มทราบ บทบาทหน้าที่ของตนเองและ ช่วยกันทำงานกลุ่ม จะทำให้งาน ที่วางแผนไว้บรรลุตามเป้าหมาย และจุดประสงค์มากขึ้น			
	แผนฯ ที่ ๑๐ ตรวจสอบการทำกิจกรรม จิตอาสา	มฐ ส ๑.๑ ป.๔/๔ ป.๔/๕	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑-๓.๕) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑-๔.๖)	โครงการจิตอาสา “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” ประโยชน์และคุณค่า ของการเป็นจิตอาสาตาม แบบอย่างของพระบาทสมเด็จพระ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ประชาชน ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ด้วยความ รัก ความปรารถนาดีต่อกัน โดย ไม่หวังผลตอบแทน เกิดสังคม แห่งการแบ่งปัน การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ตามวงจร PDCA ประกอบไปด้วย	ตรวจสอบการทำกิจกรรมจิต อาสา	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				P – Plan คือ การวางแผน D – DO คือ การปฏิบัติตามแผน C – Check คือ การตรวจสอบ A – Act คือ การปรับปรุง การทํากิจกรรมจิตอาสาเพื่อแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน ในขั้นตอนการตรวจสอบผลการ ปฏิบัติงานทำให้ทราบว่า การ ทำงานนั้นเกิดปัญหาใดขึ้นบ้าง และได้ตรวจสอบถึงสาเหตุของ การเกิดปัญหา หรือในขั้นตอน การตรวจสอบอาจรวมถึงการ วิเคราะห์พิจารณาว่างานที่ทำนั้น ควรเพิ่มเติมหรือพัฒนางาน อย่างไรเพื่อให้งานนั้นมีคุณภาพ มากยิ่งขึ้น			

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๑๑ ปรับปรุงแก้ไขการทำ กิจกรรมจิตอาสา	มฐ ส ๑.๑ ป.๔/๔ ป.๔/๕	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑-๓.๕) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑-๔.๖)	โครงการจิตอาสา “เราทำความดีด้วยหัวใจ” ประโยชน์และคุณค่าของการเป็นจิตอาสาตามแบบอย่างของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ประชาชนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ด้วยความรัก ความปรารถนาดีต่อกัน โดยไม่หวังผลตอบแทน เกิดสังคมแห่งการแบ่งปัน การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพตามวงจร PDCA ประกอบไปด้วย P – Plan คือ การวางแผน D – DO คือ การปฏิบัติตามแผน C – Check คือ การตรวจสอบ A – Act คือ การปรับปรุง การวางแผนแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น คือ การวางแผนว่าเป้าหมายในการกระทำครั้งนี้คืออะไร มีอะไรบ้างที่ต้องทำ มีอะไรบ้างที่ต้องใช้ ระยะเวลา ลำดับขั้นตอนในการทำงาน การลงมือปฏิบัติ	ปรับปรุงแก้ไขการทำกิจกรรมจิตอาสา	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				ตามแผน ตรวจสอบ การปฏิบัติงาน ประโยชน์ที่เกิดจากการปฏิบัติตามวงจรบริหารงานอย่างมีคุณภาพ ในชั้น (Act) เกิดการปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้งานมีประสิทธิภาพ ลดข้อบกพร่องของโครงการจิตอาสา นำปัญหาและผลประสบความสำเร็จไปปรับปรุงแก้ไขงานอื่น ๆ ได้			
	แผนฯ ที่ ๑๒ ลงมือปฏิบัติในปรับปรุง แก้ไขการทำกิจกรรมจิต อาสา	มฐ ส ๑.๑ ป.๔/๔ ป.๔/๕	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑-๓.๕) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑-๔.๖)	โครงการจิตอาสา “เราทำความดีด้วยหัวใจ” ประโยชน์และคุณค่าของการเป็นจิตอาสาตามแบบอย่างของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ประชาชนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ด้วยความรัก ความปรารถนาดีต่อกัน โดยไม่หวังผลตอบแทน เกิดสังคมแห่งการแบ่งปัน	ลงมือปฏิบัติในปรับปรุงแก้ไข การทำกิจกรรมจิตอาสา	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพตามวงจร PDCA ประกอบไปด้วย P – Plan คือ การวางแผน D – DO คือ การปฏิบัติตามแผน C – Check คือ การตรวจสอบ A – Act คือ การปรับปรุง วิธีการแก้ไขในการทำกิจกรรมจิตอาสา จะต้องมีการวางแผนว่าจะแก้ไขอย่างไร และต้องวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาให้ได้ เพื่อแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นได้ตรงจุด จากนั้นลงมือปฏิบัติปรับปรุงแก้ไขปัญหตามแผนงานที่วางไว้ ประโยชน์จากการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นเพื่อให้งานมีคุณภาพที่ดีมากขึ้น เกิดการปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้งานมีประสิทธิภาพ ลดข้อบกพร่องของงาน งานที่ออกมามีคุณภาพ			

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๑๓ สะท้อนคิดหลักสุจริต ๓ มาปรับใช้ในกิจกรรมจิต อาสา	มฐ ส ๑.๑ ป.๔/๔ ป.๔/๕	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑-๓.๕) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑-๔.๖)	การทำงานกลุ่มเราสามารถนำหลักสุจริต ๓ ซึ่งประกอบไปด้วย กายสุจริต (ความประพฤติชอบด้วยกาย) วาสุจริต (ความประพฤติชอบด้วยวาจา) มโนสุจริต (ความประพฤติชอบด้วยใจ) มาใช้ในการทำงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่นได้ ส่งผลให้การทำงานกลุ่มประสบผลสำเร็จ งานออกมามีคุณภาพเพราะสมาชิกในกลุ่มร่วมมือร่วมใจกัน และส่งผลการทำงานราบรื่น สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบ	สะท้อนคิดหลักสุจริต ๓ มาปรับใช้ในกิจกรรมจิตอาสา	๑	
	แผนฯ ที่ ๑๔ สะท้อนประโยชน์ของ กิจกรรมจิตอาสา	มฐ ส ๑.๑ ป.๔/๔ ป.๔/๕	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑-๓.๕)	โครงการจิตอาสา “เราทำความดีด้วยหัวใจ” ประโยชน์และคุณค่าของการเป็นจิตอาสาตามแบบอย่างของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ประชาชนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ด้วยความรัก ความปรารถนาดีต่อกัน โดย	สะท้อนประโยชน์ของกิจกรรมจิตอาสา	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			๔.ความสามารถใน การใช้ทักษะชีวิต (๔.๑-๔.๖)	ไม่หวังผลตอบแทน เกิดสังคม แห่งการแบ่งปัน การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ตามวงจร PDCA ประกอบไปด้วย P – Plan คือ การวางแผน D – DO คือ การปฏิบัติตามแผน C – Check คือ การตรวจสอบ A – Act คือ การปรับปรุง ข้อดีของ การใช้วงจร PDCA ในการทำงาน คือทำงานให้งานออกมามี คุณภาพ ผลดีของการทำกิจกรรมจิตอาสา ให้แก่โรงเรียน นักเรียนมีจิตสำนึก ในด้านจิตอาสาสาธารณะและ สามารถปฏิบัติกิจกรรมอย่าง ต่อเนื่อง นักเรียนมีความ รับผิดชอบ มีความอดทน เสียสละ ต่อส่วนรวม สังคม มากขึ้น นักเรียนมีความสามัคคีในหมู่ คณะ มีความสัมพันธ์อันดีต่อ บุคคลทั้งภายในโรงเรียน และคน			

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				ในชุมชน สถานที่ต่างๆ ภายใน โรงเรียน สะอาดมากขึ้น			
๙	ศาสนพิธีกรรม	มฐ ส ๑.๒ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓) (๔.๖)	กิจกรรมทาน ศีล ภาวนา เป็น พิธีกรรมทางศาสนาที่ พุทธศาสนิกชนทุกคนควรทราบ ขั้นตอน อุปกรณ์และวิธีการ ปฏิบัติที่ถูกต้อง เป็นการรักษา ธรรมเนียมปฏิบัติให้ถูกต้องและ เหมาะสมด้วยความเข้าใจ มรรยาทชาวพุทธ แสดงถึงความ เคารพและศรัทธาในคุณของพระ รัตนตรัย กิจกรรมทาน ศีล ภาวนา กิจกรรมทาน ศีล ภาวนา เป็นการอนุรักษ์สืบทอด พระพุทธศาสนาและสืบสาน ประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของ ไทย และทำให้พุทธศาสนิกชน จิตใจสงบ อิ่มเอิบใจ สุขกาย สบายใจ	ศาสนพิธีกรรม	๗	๕

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๑ ศีล ๕	มฐ ส ๑.๒ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓) (๔.๖)	ศีล ๕ หรือเบญจศีล ๕ เป็นหลักคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าที่มอบไว้เป็นหลักธรรม และคุณธรรมพื้นฐาน ๕ ข้อ ให้พุทธศาสนิกชนชาวราส และพระภิกษุ ยึดถือปฏิบัติตาม ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินชีวิตมีความผาสุก ไม่เบียดเบียนผู้อื่น และเป็นกุศลต่อตนเองและผู้อื่น ปราศจากการถูกเบียดเบียนทำร้าย ครอบครวอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข มีตรสหายรักใคร่ ผู้คนให้ความเคารพนับถือ ไม่สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น และเป็นผู้ที่ครองสติด้วยความไม่ประมาท	ศีล ๕	๑	
	แผนฯ ที่ ๒ อาราธนาศีล	มฐ ส ๑.๒ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓) (๔.๖)	อาราธนาศีล เป็นการกล่าวขอศีลกับพระภิกษุเพื่อตั้งใจรักษาศีลของตนให้มีความบริสุทธิ์ ก่อนที่เราจะทำการสวดมนต์นั้น จะต้องมีการสวดบทอาราธนาศีลก่อนเสมอ และมีขั้นตอนต่าง ๆ ในการสวดมนต์เพื่อตั้งจิตรักษาศีลของ	อาราธนาศีล	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				ตนเองให้มีความบริสุทธิ์ ซึ่งจะช่วย ช่วยให้การดำเนินชีวิตมีความ ผาสุก ไม่เบียดเบียนผู้อื่น และ เป็นกุศลต่อตนเอง และงดเว้น จากการทำความชั่วทั้งปวง			
	แผนฯ ที่ ๓ อาราธนาพระปริตร	มฐ ส ๑.๒ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓) (๔.๖)	อาราธนาพระปริตร เป็นการ ขอให้พระสวามนต์ ซึ่งจะกล่าว หลังจาก การอาราธนาศีล และ พระภิกษุให้ศีลแล้ว พระภิกษุสว มนต์เพื่อให้เกิดความเป็นสิริมงคล ส่งผลให้พุทธศาสนิกชน ได้รู้และ เข้าใจมรรยาทชาวพุทธที่ปฏิบัติ ในกิจกรรมงานบุญ สามารถนำ อาราธนาพระปริตรเป็นเครื่อง เตือนสติ ครองตนไม่ให้เกิด ทุกข์ ภัย ไข้เจ็บ เราสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองได้	อาราธนาพระปริตร	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๔ อาราธนาธรรม	มฐ ส ๑.๒ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓) (๔.๖)	อาราธนาธรรม เป็นการสวดมนต์เพื่อขอให้พระแสดงธรรมให้ฟัง การอาราธนาธรรมจะทำหลังจากการสมาทานศีลแล้ว เมื่ออาราธนาธรรมจบแล้ว พระภิกษุจะแสดงหลักธรรมคำสอน ส่งผลให้พุทธศาสนิกชนได้เพิ่มพูนความรู้ เอาหลักธรรมเอามาปรับใช้ในชีวิตประจำวันของเราได้ เป็นการขัดเกลาทั้งกายและใจของเราให้สะอาดอยู่เสมอ	อาราธนาธรรม	๑	
	แผนฯ ที่ ๕ ฝึกซ้อมกิจกรรมทาน ศีล ภาวนา	มฐ ส ๑.๒ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓) (๔.๖)	กิจกรรมทาน ศีล ภาวนา เป็นพิธีกรรมทางศาสนาที่พุทธศาสนิกชนทุกคนควรทราบ ขั้นตอน อุปกรณ์และวิธีการปฏิบัติที่ถูกต้อง เป็นการรักษารธรรมนิยมปฏิบัติให้ถูกต้องและเหมาะสมด้วยความเข้าใจ มรรยาทชาวพุทธ แสดงถึงความเคารพและศรัทธาในคุณของพระรัตนตรัย กิจกรรมทาน ศีล ภาวนา กิจกรรมทาน ศีล ภาวนา	ฝึกซ้อมกิจกรรมทาน ศีล ภาวนา	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				เป็นการอนุรักษ์สืบทอด พระพุทธศาสนาและสืบสาน ประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของ ไทย และทำให้พุทธศาสนิกชน จิตใจสงบ อิ่มเอิบใจ สุขกาย สบายใจ			
	แผนฯ ที่ ๖ กิจกรรมทาน ศีล ภาวนา	มฐ ส ๑.๒ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓) (๔.๖)	กิจกรรมทาน ศีล ภาวนา เป็น พิธีกรรมทางศาสนาที่ พุทธศาสนิกชนทุกคนควรทราบ ขั้นตอน อุปกรณ์และวิธีการ ปฏิบัติที่ถูกต้อง เป็นการรักษา ธรรมเนียมปฏิบัติให้ถูกต้องและ เหมาะสมด้วยความเข้าใจ มรรยาทชาวพุทธ แสดงถึงความ เคารพและศรัทธาในคุณของพระ รัตนตรัย กิจกรรมทาน ศีล ภาวนา กิจกรรมทาน ศีล ภาวนา เป็นการอนุรักษ์สืบทอด พระพุทธศาสนาและสืบสาน ประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของ ไทย และทำให้พุทธศาสนิกชน	กิจกรรมทาน ศีล ภาวนา	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				จิตใจสงบ อิ่มเอิบใจ สุขกาย สบายใจ			
	แผนฯ ที่ ๗ สะท้อนคิดกิจกรรมทาน ศิล ภาวนา	มฐ ส ๑.๒ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓) (๔.๖)	กิจกรรมทาน ศิล ภาวนา เป็น พิธีกรรมทางศาสนาที่ พุทธศาสนิกชนทุกคนควรทราบ ขั้นตอน อุปกรณ์และวิธีการ ปฏิบัติที่ถูกต้อง เป็นการรักษา ธรรมเนียมปฏิบัติให้ถูกต้องและ เหมาะสมด้วยความเข้าใจ มรรยาทชาวพุทธ แสดงถึงความ เคารพและศรัทธาในคุณของพระ รัตนตรัย กิจกรรมทาน ศิล ภาวนา กิจกรรมทาน ศิล ภาวนา เป็นการอนุรักษ์สืบทอด พระพุทธศาสนาและสืบสาน ประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของ ไทย และทำให้พุทธศาสนิกชน จิตใจสงบ อิ่มเอิบใจ สุขกาย สบายใจ	สะท้อนคิดกิจกรรมทาน ศิล ภาวนา	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑๐	จังหวัดของฉฉฉฉ	มฐ ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ มฐ ส ๕.๒ ป.๔/๑	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓) (๔.๖)	การศึ ษาเรี ยนรู้ จ้งหวัดจ้ ำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ แผนที่ รูปถ่าย ที่สามารถแสดงข้อมูลและพื้นที่ของจังหวัดสิ่งแวดล้ อมเป็นสิ่งที่อยู่ในธรรมชาติรอบ ๆตัวเรามีทั้งเป็นพื้นที่สูง มีป่าไม้ปกคลุมเป็นต้นน้ำลำธาร เป็นที่อาศัยของสัตว์ป่า จังหวัดมีความสัมพันธ์ระหว่างกันอย่างเป็นระบบ เป็นเหตุและปัจจัยแก่การเกิดขึ้นและการเปลี่ยนแปลง การศึ กษาเรี ยนรู้จ้งหวัดจ้ ำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือที่มีศึ กยภาพ ได้แก่แผนที่ที่รูปถ่ายทางอากาศ และภาพจากดาวเทียม ที่สามารถแสดงข้อมูลและสาระทางพื้นที่ของจังหวัดได้ จังหวัดเป็นหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาคที่รวมเอาอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน และชุมชนต่างๆเข้าด้วยกัน ทำให้มี อาณาเขต	จังหวัดของฉฉฉฉ	๕	๔

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				กว้างขวาง และมีสิ่งต่างๆ มากมายหลากหลายอยู่ภายใน จังหวัดมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน อย่างเป็นระบบ เป็นเหตุและ ปัจจัยแก่การเกิดขึ้นและการ เปลี่ยนแปลง มนุษย์กับ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์ในการ ดำเนินชีวิตของคนในจังหวัด ภูมิ ลักษณะเป็นการสืบค้นและอธิบาย ข้อมูลลักษณะทางกายภาพ ทรัพยากรต่างๆในแต่ละพื้นที่ มี ความแตกต่างกันจึงส่งผลให้แต่ละ พื้นที่มีการใช้ประโยชน์ หลากหลายด้าน			
	แผนที่ ๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่ ส่งผลต่อวิถีชีวิตของคน ในจังหวัด	มฐ ส ๕.๑ ป.๔/๓ มฐ ส ๕.๒ ป.๔/๑	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒)	ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีทั้ง ชายทะเล แม่น้ำ คลอง ภูเขา ป่า ไม้ มีเทือกเขาตะนาวศรี ตั้งขวาง กั้นทิศทางของลมมรสุม เป็นเหตุ ให้จังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็น	ลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่ส่งผล ต่อวิถีชีวิตของคนในจังหวัด	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓) (๔.๖)	“เขตเงาฝน” หรือ “พื้นที่อับฝน” ลักษณะภูมิประเทศส่งผลต่อวิถี ชีวิตของคนในจังหวัด ทั้งในด้าน การประกอบอาชีพ สังคม วัฒนธรรม อาหาร เป็นต้น ประโยชน์ของลักษณะทาง ภูมิศาสตร์ในจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ส่งผลต่อการ ประกอบอาชีพ สร้างรายได้ของ คนในชุมชนอำนวยความสะดวก ในการดำเนินชีวิตของคนใน จังหวัด ส่งเสริมการท่องเที่ยวใน จังหวัด มีทรัพยากรทางธรรมชาติ ที่อุดมสมบูรณ์ ส่งผลต่อวิถีชีวิต ของคนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยการนำทรัพยากรที่มีอยู่ตาม ลักษณะของภูมิประเทศมาใช้ให้ เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิต ดัง คำขวัญ ของ จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ คือ เมืองทอง เนื้อแก้ว มะพร้าวสับปะรด สวย สดหาดเขาถ้ำ งามลำนน้ำใจ			

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๒ รู้จักจังหวัดจากแผนที่ และรูปถ่าย	มฐ ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ มฐ ส ๕.๒ ป.๔/๑	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓) (๔.๖)	แผนที่และรูปถ่าย เป็นเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่ทำให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะภูมิประเทศ เช่น ชายทะเล แม่น้ำ คลอง ภูเขา ป่าไม้ ซึ่งเป็นลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของคนในจังหวัด ทั้งในด้านการประกอบอาชีพ สังคมวัฒนธรรม อาหาร เป็นต้น โดยการนำทรัพยากรที่มีอยู่ตามลักษณะของภูมิประเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตการเรียนรู้ด้วยแผนที่และรูปถ่าย ทำให้สามารถระบุแหล่งทรัพยากร สถานที่สำคัญในจังหวัด และสิ่งต่าง ๆ ตามธรรมชาติได้อย่างถูกต้องและแม่นยำประโยชน์ของลักษณะทางภูมิศาสตร์ในจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ส่งผลต่อการประกอบอาชีพ สร้างรายได้ของคนในชุมชนอำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิตของคนใน	รู้จักจังหวัดจากแผนที่และรูปถ่าย	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				จังหวัดส่งเสริมการท่องเที่ยวใน จังหวัด มีทรัพยากรทางธรรมชาติ ที่อุดมสมบูรณ์			
	แผนฯ ที่ ๓ การประกอบอาชีพของ คนประจวบคีรีขันธ์	มฐ ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ มฐ ส ๕.๒ ป.๔/๑	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓) (๔.๖)	ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ส่งผลต่อ วิถีชีวิตของคนในจังหวัด ทั้งใน ด้านการประกอบอาชีพ สังคม วัฒนธรรม อาหาร เป็นต้น โดย การนำทรัพยากรที่มีอยู่ตาม ลักษณะของภูมิประเทศมาใช้ให้ เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิต การเรียนรู้ด้วยแผนที่และรูปถ่าย ทำให้สามารถระบุแหล่ง ทรัพยากร สถานที่สำคัญใน จังหวัด และสิ่งต่าง ๆ ตาม ธรรมชาติได้อย่างถูกต้อง ประโยชน์ของลักษณะทาง ภูมิศาสตร์ในจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ส่งผลต่อการ ประกอบอาชีพ สร้างรายได้ของ คนในชุมชน อำนวยความสะดวก ในการดำเนินชีวิตของคนใน	การประกอบอาชีพของคน ประจวบคีรีขันธ์	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				จังหวัด ส่งเสริมการท่องเที่ยวใน จังหวัด มีทรัพยากรทางธรรมชาติ ที่อุดมสมบูรณ์ ลักษณะทางภูมิ ประเทศ ของ จั ง ห วั ด ประจวบคีรีขันธ์ที่ส่งผลต่ออาชีพ สร้างรายได้ให้ชาวบ้านที่ปลูก มะพร้าวตามชายฝั่งทะเล มีการ ต่อยอด ดัดแปลงเมนูจากมะพร้าว เช่น กาแฟมะพร้าว ขนมเค้ก มะพร้าว เครื่องสำอางบำรุงผิว จากมะพร้าว สร้างรายได้ให้กับ ชุมชนชาวประมงที่ตั้งบ้านเรือน อยู่บริเวณชายฝั่งทะเล สร้าง รายได้ให้จังหวัดในการดึงดูด นักท่องเที่ยวเข้ามาในจังหวัด เพราะมีธรรมชาติที่สวยงาม			
	แผนฯ ที่ ๔ รู้จักจังหวัดฉัน	มฐ ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ มฐ ส ๕.๒	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒)	ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นพื้นที่ ที่มีเทือกเขาตะนาวศรี ตั้งขวาง กั้นทิศทางของลมมรสุมเป็นเหตุ ให้จังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็น	รู้จักจังหวัดฉัน	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ป.๔/๑	๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓) (๔.๖)	“เขตเงาฝน” หรือ “พื้นที่อับฝน” ซึ่งส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนในจังหวัด ทั้งในด้านการประกอบอาชีพ สังคมวัฒนธรรม อาหารการกิน เป็นต้น ประโยชน์ของลักษณะทางภูมิศาสตร์ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ส่งผลต่อการประกอบอาชีพ สร้างรายได้ของคนในชุมชนอำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิตของคนในจังหวัด ส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัด มีทรัพยากรทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ส่งผลต่อวิถีชีวิตของคนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยการนำทรัพยากรที่มีอยู่ตามลักษณะของภูมิประเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิต			

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๕ ผลดีและผลเสียของ ลักษณะทางภูมิศาสตร์ใน จังหวัด	มฐ ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ มฐ ส ๕.๒ ป.๔/๑	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓) (๔.๖)	ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีทั้ง ชายทะเล แม่น้ำ คลอง ภูเขา ป่า ไม้ มีเทือกเขาตะนาวศรี ตั้งขวาง กั้นทิศทางของลมมรสุมเป็นเหตุ ให้จังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็น “เขตเงาฝน” หรือ “พื้นที่อับฝน” ลักษณะภูมิประเทศส่งผลต่อวิถี ชีวิตของคนในจังหวัด ทั้งในด้าน การประกอบอาชีพ สังคม วัฒนธรรม อาหาร เป็นต้น ซึ่ง ส่งผลต่อวิถีชีวิตของคนในจังหวัด ทั้งในด้านการประกอบอาชีพ สังคมวัฒนธรรม อาหาร การกิน เป็นต้น ลักษณะทางภูมิศาสตร์ในจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ส่งผลดีต่อการ ประกอบอาชีพ สร้างรายได้ของ คนในชุมชน อำนวยความสะดวก ในการดำเนินชีวิตของคนใน จังหวัด ส่งเสริมการท่องเที่ยวใน จังหวัด มีทรัพยากรทางธรรมชาติ	ผลดีและผลเสียของลักษณะ ทางภูมิศาสตร์ในจังหวัด	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				ที่อุดมสมบูรณ์ และส่งผลเสียคือทำให้เกิดภัยแล้ง เนื่องจากประจวบคีรีขันธ์เป็นพื้นที่แล้งน้ำ มีเทือกเขาตะนาวศรีกั้นลมและฝนเอาไว้ มีสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงาม ทำให้มีนักท่องเที่ยวเข้ามาพื้นที่จำนวนมาก จึงเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมตามมา			
๑๑	อ่างเก็บน้ำเขาเต่า	มฐ ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ มฐ ส ๕.๒ ป.๔/๑	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓) (๔.๖)	ภูมิศาสตร์ของจากประจวบคีรีขันธ์ตั้งอยู่ในพื้นที่เป็นที่ราบสูงจากเทือกเขาตะนาวศรีแล้วค่อย ๆ ลาดต่ำไปทางทิศตะวันออกจรดทะเลในอ่าวไทย โดยมีพื้นที่บางตอนเป็นที่ราบลุ่มและต่ำมาก ส่งผลให้เกิดภัยแล้งเนื่องจากประจวบคีรีขันธ์เป็นพื้นที่แล้งน้ำ มีเทือกเขาตะนาวศรีกั้นลมและฝนเอาไว้ ทำให้จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีฝนตกน้อย เป็นพื้นที่แห้งแล้ง จึงต้องมีการสร้างเขื่อน และอ่างกักเก็บน้ำขึ้นเป็น	อ่างเก็บน้ำเขาเต่า	๘	๗

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				จำนวนมาก เพื่อเก็บน้ำไว้ใช้ในการบริโภคและอุปโภค และการเกษตรให้แก่คนในจังหวัด			
	แผนฯ ที่ ๑ การจัดการปัญหาน้ำที่มี ผลมาจากลักษณะทาง ภูมิศาสตร์	มฐ ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ มฐ ส ๕.๒ ป.๔/๑	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓) (๔.๖)	ภูมิศาสตร์ของจาก ประจวบคีรีขันธ์ตั้งอยู่ในพื้นที่เป็นที่ราบสูงจากเทือกเขาตะนาวศรี แล้วค่อย ๆ ลาดต่ำไปทางทิศตะวันออกจรดทะเลในอ่าวไทย โดยมีพื้นที่บางตอนเป็นที่ราบลุ่มและต่ำมาก ส่งผลให้เกิดภัยแล้งเนื่องจากประจวบคีรีขันธ์เป็นพื้นที่แล้งน้ำ มีเทือกเขาตะนาวศรีกั้นลมและฝนเอาไว้ ทำให้จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีฝนตกน้อย เป็นพื้นที่แห้งแล้ง จึงต้องมีการสร้างเขื่อน และอ่างกักเก็บน้ำขึ้นเป็นจำนวนมาก เพื่อเก็บน้ำไว้ใช้ในการบริโภคและอุปโภค และการเกษตรให้แก่คนในจังหวัด	การจัดการปัญหาน้ำที่มีผลมาจากลักษณะทางภูมิศาสตร์	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนที่ ๒ คู่มือบันทึกการเดินทางไป อ่างเก็บน้ำเขาเต่า (๑)	มฐ ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ มฐ ส ๕.๒ ป.๔/๑	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓) (๔.๖)	คู่มือการเดินทางเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การเดินทางสะดวกเพราะมีการวางแผน เตรียมการสำหรับการเดินทาง ทำให้เราได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานที่ที่จะเดินทางไป ทำให้ทราบถึงข้อควรคำนึงต่าง ๆ ระหว่างการเดินทาง และเมื่อไปถึงสถานที่เป้าหมาย ทำให้ทราบว่าเราควรประพฤติปฏิบัติตนอย่างไร การออกแบบคู่มือการเดินทางควรมีองค์ประกอบของคู่มือบันทึกการเดินทาง อาทิเช่น แผนที่การเดินทาง กำหนดการในการทัศนศึกษา การเตรียมอุปกรณ์การเดินทาง จุดแวะพักระหว่างทาง ข้อตกลงในการเดินทาง โดยคำนึงถึงความปลอดภัย ข้อควรปฏิบัติเมื่อไปถึงสถานที่เป้าหมาย การคำนึงถึงการอนุรักษ์ธรรมชาติ	คู่มือบันทึกการเดินทางไป อ่างเก็บน้ำเขาเต่า	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนที่ ๓ คู่มือบันทึกการ เดินทางไปอ่างเก็บน้ำ เขาเต่า (๒)	มฐ ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ มฐ ส ๕.๒ ป.๔/๑	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓) (๔.๖)	คู่มือการเดินทางเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การเดินทางสะดวกเพราะมีการวางแผน เตรียมการสำหรับการเดินทาง ทำให้เราทำได้ทำ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานที่ที่จะเดินทางไป ทำให้ทราบถึงข้อควรคำนึงต่าง ๆ ระหว่างการเดินทาง และเมื่อไปถึงสถานที่เป้าหมาย ทำให้ทราบว่าเราควรประพฤติปฏิบัติตนอย่างไร การออกแบบคู่มือการเดินทางควรมีองค์ประกอบของคู่มือบันทึกการเดินทาง อาทิเช่น แผนที่การเดินทาง กำหนดการในการทัศนศึกษา การเตรียมอุปกรณ์การเดินทาง จุดแวะพัก ระหว่างทาง ข้อตกลงในการเดินทาง โดยคำนึงถึงความปลอดภัย ข้อควรปฏิบัติเมื่อไปถึงสถานที่เป้าหมาย การคำนึงถึงการอนุรักษ์ธรรมชาติ	คู่มือบันทึกการเดินทางไป อ่างเก็บน้ำเขาเต่า	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๔ คู่มือบันทึกการ เดินทางไปอ่างเก็บน้ำ เขาเต่า (๓)	มฐ ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ มฐ ส ๕.๒ ป.๔/๑	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓) (๔.๖)	คู่มือการเดินทางเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การเดินทางสะดวกเพราะมีการวางแผน เตรียมการสำหรับการเดินทาง ทำให้เราทำได้ทำ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานที่ที่จะเดินทางไป ทำให้ทราบถึงข้อควรคำนึงต่าง ๆ ระหว่างการเดินทาง และเมื่อไปถึงสถานที่เป้าหมาย ทำให้ทราบว่าเราควรประพฤติปฏิบัติตนอย่างไร การออกแบบคู่มือการเดินทางควรมีองค์ประกอบของคู่มือบันทึกการเดินทาง อาทิเช่น แผนที่การเดินทาง กำหนดการในการทัศนศึกษา การเตรียมอุปกรณ์การเดินทาง จุดแวะพัก ระหว่างทาง ข้อตกลงในการเดินทาง โดยคำนึงถึงความปลอดภัย ข้อควรปฏิบัติเมื่อไปถึงสถานที่เป้าหมาย การคำนึงถึงการอนุรักษ์ธรรมชาติ	คู่มือบันทึกการเดินทางไป อ่างเก็บน้ำเขาเต่า	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๕ คู่มือบันทึกการ เดินทางไปอ่างเก็บน้ำ เขาเต่า (๔)	มฐ ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ มฐ ส ๕.๒ ป.๔/๑	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓) (๔.๖)	คู่มือการเดินทางเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การเดินทางสะดวกเพราะมีการวางแผน เตรียมการสำหรับการเดินทาง ทำให้เราทำได้ทำ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานที่ที่จะเดินทางไป ทำให้ทราบถึงข้อควรคำนึงต่าง ๆ ระหว่างการเดินทาง และเมื่อไปถึงสถานที่เป้าหมาย ทำให้ทราบว่าเราควรประพฤติปฏิบัติตนอย่างไร การออกแบบคู่มือการเดินทางควรมีองค์ประกอบของคู่มือบันทึกการเดินทาง อาทิเช่น แผนที่การเดินทาง กำหนดการในการทัศนศึกษา การเตรียมอุปกรณ์การเดินทาง จุดแวะพัก ระหว่างทาง ข้อตกลงในการเดินทาง โดยคำนึงถึงความปลอดภัย ข้อควรปฏิบัติเมื่อไปถึงสถานที่เป้าหมาย การคำนึงถึงการอนุรักษ์ธรรมชาติ	คู่มือบันทึกการเดินทางไป อ่างเก็บน้ำเขาเต่า	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๖ ทัศนศึกษาอ่างเก็บน้ำเขา เต่า	มฐ ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ มฐ ส ๕.๒ ป.๔/๑	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓) (๔.๖)	อ่างเก็บน้ำเขาเต่า เป็นโครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เมื่อครั้งเสด็จเยือนประชาชนในเขตหัวหิน ทรงเห็นความลำบากของประชาชน ในหมู่บ้านเขาเต่า มีประชากรอยู่กันอย่างหนาแน่น แต่ขาดแคลนน้ำอุปโภค-บริโภค จึงมีพระราชดำริให้สร้างอ่างเก็บน้ำ เชื้อนก๊กเก็บน้ำไว้ใช้ในการบริโภคและอุปโภค การจัดการปัญหาน้ำที่มีผลมาจากลักษณะทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ คือการสร้างโครงการชลประทาน การสร้างอ่างเก็บน้ำ เชื้อนก๊กเก็บน้ำไว้ใช้ในการบริโภคและอุปโภค	ทัศนศึกษาอ่างเก็บน้ำเขาเต่า	๑	
	แผนฯ ที่ ๗ บันทึกการเรียนรู้อ่าง เก็บน้ำเขาเต่า (๑)	มฐ ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒)	บันทึกการเดินทาง เป็นการบันทึกประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างการเดินทาง สามารถรวมคำบรรยายเกี่ยวกับสถานที่ที่ได้	บันทึกการเรียนรู้อ่างเก็บน้ำ เขาเต่า	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		มฐ ส ๕.๒ ป.๔/๑	๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓) (๔.๖)	เยี่ยมชม ลงบันทึกการเดินทาง แผนที่ รูปภาพที่ได้ถ่ายระหว่าง การท่องเที่ยว เป็นอีกรูปแบบที่ ช่วยจดจำประสบการณ์ที่ได้รับ			
	แผนที่ ๘ บันทึกการ เรียนรู้อ่างเก็บน้ำเขา เต่า (๒)	มฐ ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ มฐ ส ๕.๒ ป.๔/๑	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓) (๔.๖)	บันทึกการเดินทาง เป็นการ บันทึกประสบการณ์ที่ได้รับ ระหว่างการเดินทาง สามารถรวม คำบรรยายเกี่ยวกับสถานที่ที่ได้ เยี่ยมชม ลงบันทึกการเดินทาง แผนที่ รูปภาพที่ได้ถ่ายระหว่าง การท่องเที่ยว เป็นอีกรูปแบบที่ ช่วยจดจำประสบการณ์ที่ได้รับ	บันทึกการเรียนรู้อ่างเก็บน้ำ เขาเต่า	๑	
๑๒	ศาสตร์พระราชากา ผ่านภูผา สุ่มหานที	มฐ ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ มฐ ส ๕.๒ ป.๔/๑ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓) (๔.๖)	ศาสตร์พระราช คือ ศาสตร์การ จัดการและการอนุรักษ์ดิน น้ำ ป่า ที่รัชกาลที่ ๙ ทรงศึกษา คิดค้น และวิจัย แล้วพระราชทานให้กับ ปวงชนชาวไทย เพื่อใช้ในการ จัดการลุ่มน้ำ จากภูผาสุ่มหานที อาทิเช่น โครงการฝนหลวง, ฝาย ต้นน้ำลำธาร โครงการแก้มลิง, เขื่อนและอ่างเก็บน้ำ, เกษตร ทฤษฎีใหม่ โครงการกั้นน้ำชัย	ศาสตร์พระราช	๗	๖

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				พัฒนา โดยเราคนไทยสามารถ น้อมนำศาสตร์พระราชาเพื่อแก้ไข ปัญหาน้ำปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาภัยแล้ง น้ำท่วม น้ำเน่าเสีย ส่งผลให้แก้ปัญหาระบบน้ำอย่าง ครบวงจรภายในจังหวัดได้ ศาสตร์พระราชา มีจุดประสงค์ เพื่อให้มีน้ำสำหรับการเกษตร การอุปโภคบริโภค การผลิตไฟฟ้า อีกทั้งเพื่อควบคุมสภาพแวดล้อม เช่น รักษาต้นน้ำลำธารและ อนุรักษ์ป่าไม้ และเพื่อบรรเทา อุทกภัย การบริหารจัดการน้ำ ของรัชกาลที่ ๙ นั้นมิได้เกี่ยวข้อง เฉพาะเรื่องน้ำ หากแต่ทรงมอง ปัญหาอย่างเป็นระบบและพัฒนา ครบอย่างเป็นองค์รวม ซึ่งถือเป็น ต้นแบบและแรงบันดาลใจให้ หลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและ เอกชนน้อมนำมาประยุกต์ใช้เพื่อ การคลี่คลายบรรเทาปัญหา			

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๑ ปัญหาและการจัดการน้ำ ในจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์	มฐ ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ มฐ ส ๕.๒ ป.๔/๑	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓) (๔.๖)	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นหนึ่งในจังหวัดที่พบปัญหาทางน้ำมากมาย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาคราบน้ำมันถูกพัดเกยหาด ขยะทะเล ขยะในแม่น้ำลำคลอง ปัญหาน้ำท่วม ปัญหาน้ำประปาไม่มีคุณภาพ ผลกระทบจากน้ำเสียได้แก่ น้ำเสียที่เกิดจากสารพิษอาจทำให้ปลาและสิ่งมีชีวิตตายทันที ส่วนน้ำเสียที่เกิดจากออกซิเจนในน้ำลดต่ำลง อาจทำลายพืชและสัตว์น้ำเล็กๆที่เป็นอาหารของปลา ทำให้ความอุดมสมบูรณ์หรือแหล่งอาหารของสัตว์น้ำลดลง เป็นแหล่งแพร่ระบาดของเชื้อโรค มีผลกระทบต่อการเพาะปลูก เพราะน้ำเสียที่มีความเป็นกรดและด่างไม่เหมาะสำหรับทำการเกษตร มีผลต่อกระทบต่อทัศนียภาพ เพราะความสวยงามของแหล่งน้ำสามารถใช้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ หรือจัด	ปัญหาและการจัดการน้ำในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				กิจกรรมทางน้ำเพื่อความบันเทิงได้ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศ เช่น มีกลิ่นเหม็นจากน้ำเน่าเสีย จึงควรปลูกจิตสำนึกให้กับเยาวชนในการเรียนรู้และเห็นคุณค่าของการอนุรักษ์น้ำ สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญในการรักษาคุณภาพของแหล่งน้ำ รณรงค์ให้หน่วยงาน องค์กรต่างๆ มีการบำบัดและขจัดสารพิษ ก่อนที่จะปล่อยลงสู่แหล่งน้ำ รณรงค์ให้ช่วยกันลดปริมาณการใช้น้ำ และลดปริมาณขยะในครัวเรือน ช่วยกันป้องกันน้ำเน่าเสีย ไม่ทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลหรือสารพิษลงในแหล่งน้ำ หรือท่อระบายน้ำ			

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๒ ฝนหลวง	มฐ ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓) (๔.๖)	ฝนหลวง เป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ รัชกาลที่ ๙ ทรงมีพระราชดำริให้ก่อตั้งโครงการฝนหลวงขึ้น ในขณะเสด็จฯ เยี่ยมประชาชน ที่ประสบปัญหาภัยแล้ง เมื่อพระองค์ทรงทราบถึงปัญหาจึงมีพระราชดำริแก้ไขปัญหให้กับปวงชนชาวไทย ฝนหลวงมีกระบวนการทำคือ ก่อทวน เลี้ยงให้อ้วน และโจมตีแบบแซนดวิช ซึ่งการทำฝนหลวงช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหภัยแล้ง ช่วยเติมน้ำให้กับเขื่อนและอ่างเก็บน้ำต่างๆ ช่วยสร้างความชุ่มชื้นให้พื้นดิน ลดการเกิดไฟป่า ช่วยสลายหมอกควัน ลดมลพิษทางน้ำและในอากาศ ช่วยยับยั้งการเกิดลูกเห็บ	ฝนหลวง	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๓ ฝายต้นน้ำลำธาร	มฐ ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓) (๔.๖)	รัชกาลที่๙ทรงมีพระราชดำริฝายต้นน้ำลำธาร หรือ Check Dam เพื่อขวางหรือกั้นทางน้ำ เมื่อฝนตก ฝายจะทำการชะลอน้ำไม่ให้ไหลเร็วจนเกินไป ทำให้ในบริเวณดังกล่าวมีความอุดมสมบูรณ์ ดินเกิดการอุ้มน้ำ ต้นไม้เจริญเติบโตได้ดียิ่งขึ้น พื้นที่มีความชุ่มชื้น ซึ่งฝายต้นน้ำลำธาร ช่วยกักเก็บน้ำไว้อุปโภค – บริโภค ลดความรุนแรงของการเกิดไฟป่าและช่วยกักเก็บตะกอนและวัสดุต่างๆ ที่ไหลลงมากับน้ำในลำความอุดมสมบูรณ์ เกษตรกรพึ่งตนเองได้โดยไม่ต้องทำลายสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ นำความชุ่มชื้นมาสู่แผ่นดิน นับเป็นแสงแห่งพระบารมี ที่ส่องสว่างกลางใจปวงชนชาวไทย ตราบนรินทร์	ฝายต้นน้ำลำธาร	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๔ แก้มลิง	มฐ ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓) (๔.๖)	โครงการแก้มลิงเป็นแนวคิดในพระราชดำริของรัชกาลที่ ๙ เพื่อแก้ปัญหาอุทกภัย โดยพระองค์ทรงตระหนักถึงผลกระทบของน้ำท่วม แก้มลิง เป็นชื่อที่มาจากพฤติกรรมการกินอาหารของลิงที่จะกักตุนอาหารไว้ที่แก้มก่อนแล้วค่อยนำออกมาเคี้ยวกินภายหลัง จึงนำมาใช้เรียกวิธีระบายน้ำออกจากพื้นที่น้ำท่วม กล่าวคือในขณะที่มีน้ำมากก็ระบายมาเก็บไว้ในแหล่งเก็บน้ำ ที่เรียกว่า “แก้มลิง” ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์เกิดปัญหาน้ำแล้งขาดแคลนน้ำในการอุปโภค - บริโภค จึงเกิดโครงการแก้มลิง คนในจังหวัดสามารถนำน้ำที่เก็บในรูปแบบของแก้มลิงไว้มาใช้ประโยชน์ได้	แก้มลิง	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๕ เกษตรทฤษฎีใหม่	มฐ ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓) (๔.๖)	จากปัญหาการทำเกษตรของไทย ที่เกษตรกรขาดที่ดินทำกิน การ ขาดแคลนน้ำเพื่อเกษตรกรรม อีกทั้ง ยังต้องพยายามสร้างผลผลิตใน ปริมาณมาก ก่อให้เกิดหนี้สินและ ไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ ลงทุน มากแต่ได้ผลผลิตน้อยเนื่องจาก ปลูกเฉพาะพืชเชิงเดี่ยว รายได้ จากการขายผลผลิตก็ไม่เพียงพอ เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิ เบศร มหาภูมิพลอดุลยเดช มหาราช บรมนาถบพิตร จึงทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานวิธีการทำการเกษตร ที่เรียกว่า “ทฤษฎีใหม่” เพื่อเป็น วิธีการในการจัดการพื้นที่ การเกษตรขนาดเล็ก โดยเน้นการ พึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืนด้วยการ จัดการไร่นาอย่างเหมาะสม มีการ จัดสรรแหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตร แบบผสมผสานสำรองไว้ในฤดู	เกษตรทฤษฎีใหม่	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				แล้ง ด้วยทรงมุ่งหวังเพื่อให้ เกษตรกรสามารถเลี้ยงตัวเองได้ มีรายได้และอาหารไว้บริโภค ตลอดปี และเป็นการทำ เกษตรกรรมที่ยั่งยืน			
	แผนฯ ที่ ๖ กักกันน้ำชัยพัฒนา	มฐ ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓) (๔.๖)	กักกันน้ำชัยพัฒนาเป็นประดิษฐ์ กรรมที่เกิดขึ้นจากการที่รัชกาลที่ ๙ ทรงทอดพระเนตรปัญหา สภาพความน่าเสียของน้ำบริเวณ ต่าง ๆ ที่มีอัตราแนวโน้มจะ รุนแรงมากยิ่งขึ้น การใช้วิธี ธรรมชาติไม่อาจบรรเทาความน่า เสียของน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ เท่าที่ควร รัชกาลที่ ๙ จึง พระราชทานพระราชดำริให้ ประดิษฐ์เครื่องกลเติมอากาศ แบบประหยัดค่าใช้จ่าย ซึ่งมี แนวคิดมาจาก “หลูก” ซึ่งเป็น อุปกรณ์วิดน้ำเข้านาอันเป็น ภูมิ ปัญญาชาวบ้านเป็นจุดคิดค้น เบื้องต้น ซึ่งกักกันน้ำชัยพัฒนาได้ ปรับปรุงคุณภาพน้ำเสีย ลด	กักกันน้ำชัยพัฒนา	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				ปัญหามลพิษทางน้ำ พัฒนาและส่งเสริมสุขภาพอนามัยที่ดีแก่ประชาชน และทรงมุ่งหวังที่จะช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลในการบรรเทาความเสียหายจากการปนเปื้อนน้ำด้วย กังหันน้ำชัยพัฒนาได้รับสิทธิบัตรจากกรมทรัพย์สินทางปัญญา เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๖ นับว่าเป็นสิทธิบัตรในพระปรมาภิไธยของพระมหากษัตริย์พระองค์แรกของไทยและครั้งแรกของโลก			
	แผนฯ ที่ ๗ ศาสตร์พระราชาสู่การแก้ปัญหา	มฐ ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓) (๔.๖)	ศาสตร์พระราชาคือ ศาสตร์การจัดการและการอนุรักษ์ดิน น้ำ ป่า ที่รัชกาลที่ ๙ ทรงศึกษา คิดค้น และวิจัย แล้วพระราชทานให้กับปวงชนชาวไทย เพื่อใช้ในการจัดการลุ่มน้ำ จากภูผาสู่มหานที อาทิเช่น โครงการฝนหลวง, ฝ่ายต้นน้ำลำธาร โครงการแก้มลิง, เขื่อนและอ่างเก็บน้ำ, เกษตรทฤษฎีใหม่ โครงการกังหันน้ำชัย	ศาสตร์พระราชาสู่การแก้ปัญหา	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				พัฒนา โดยเราคนไทยสามารถ น้อมนำศาสตร์พระราชาเพื่อแก้ไข ปัญหาน้ำปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหากล้ง น้ำท่วม น้ำเน่าเสีย ส่งผลให้แก้ปัญหารองน้ำอย่าง ครบวงจรภายในจังหวัดได้ ศาสตร์พระราชา มีจุดประสงค์ เพื่อให้มีน้ำสำหรับการเกษตร การอุปโภคบริโภค การผลิตไฟฟ้า อีกทั้งเพื่อควบคุมสภาพแวดล้อม เช่น รักษาต้นน้ำลำธารและ อนุรักษ์ป่าไม้ และเพื่อบรรเทา อุทกภัย การบริหารจัดการน้ำ ของรัชกาลที่ ๙ นั้นมิได้เกี่ยวข้อง เฉพาะเรื่องน้ำ หากแต่ทรงมอง ปัญหาอย่างเป็นระบบและพัฒนา ครบอย่างเป็นองค์รวม ซึ่งถือเป็น ต้นแบบและแรงบันดาลใจให้ หลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและ เอกชนน้อมนำมาประยุกต์ใช้เพื่อ การคลี่คลายบรรเทาปัญหาและ			

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				เป็นแนวทางไปสู่การพัฒนาอย่าง ยั่งยืน			
๑๓	การจัดการสิ่งแวดล้อม	มฐ ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ มฐ ส ๕.๒ ป.๔/๑ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑ - ๓.๕) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑ - ๔.๖)	จากการลงพื้นที่โรงเรียนและ ชุมชนของตนเองพบปัญหาน้ำเน่า เสีย มีสาเหตุมาจากการทิ้งขยะ ลงในแม่น้ำลำคลอง น้ำเสียถูก ปล่อยลงสู่ทะเล น้ำท่วมขังเกิด จากท่อระบายน้ำอุดตัน ไขมันอุด ตันในท่อน้ำทิ้ง มีน้ำเสียจากเศษ อาหารรวมถึงไขมันจากการ ทำอาหารที่ตกค้างภายในท่อ ส่งผลให้น้ำมีกลิ่นเหม็น แนวทางการแก้ไขปัญหาน้ำใน พื้นที่โรงเรียนและชุมชนของ ตนเอง คือ การคัดแยกเศษอาหาร ออกจากภาชนะที่จะล้างทุกครั้ง และประดิษฐ์ถังดักไขมันเพื่อดัก ไขมันของน้ำทิ้งจากโรงครัวที่บ้าน และโรงอาหารที่โรงเรียน ถึงดักจับไขมัน DIY เป็นอุปกรณ์ที่ ช่วยในการดักจับไขมันจากท่อน้ำ	การจัดการสิ่งแวดล้อมใน โรงเรียนและชุมชน	๑๐	๘

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				ทั้งภายในโรงครัว เพื่อแยกส่วนไขมันออกจากน้ำก่อนทำการปล่อยน้ำทิ้งลงสู่ท่อระบายน้ำ มีวิธีขั้นตอนการทำถังดักไขมัน เจาะฝาถังพลาสติกให้มีขนาดเท่ากับท่อ PVC ที่ใช้ เปิดฝาถังแล้วติดตั้งตะกร้ากรองอาหารให้อยู่ด้านบนสุดและสามารถถอดออกได้ง่ายเพื่อสะดวกต่อการทำความสะอาด เจาะรูที่ด้านข้างของถังให้อยู่ในส่วนล่างถัง แต่ไม่ควรล่างจนเกินไป เพื่อใช้เป็นทางระบายน้ำหลังแยกไขมันแล้ว ปิดฝาถังที่ติดตั้งตะกร้าแล้วต่อท่อสำหรับเชื่อมกับท่อแหล่งกำเนิด			

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๑ การศึกษาข้อมูลปัญหาน้ำ ในพื้นที่	มฐ ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ มฐ ส ๕.๒ ป.๔/๑ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑ - ๓.๕) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑ - ๔.๖)	การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับน้ำ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่โรงเรียนของตนเอง ควรเริ่มจากการศึกษาสาเหตุปัญหา ศึกษาหาแนวทางการแก้ไขปัญหา วางแผนแก้ไขปัญหา ลงมือแก้ไขปัญหา ตรวจสอบผลการดำเนินการ และแก้ไขพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น สามารถเห็นประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการลงมือแก้ไขปัญหา การเก็บรวบรวมข้อมูลปัญหาเกี่ยวกับน้ำของโรงเรียน เริ่มจากการสำรวจพื้นที่ เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์หรือมีแบบสำรวจ สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของน้ำที่เกิดขึ้น โดยการสอบถามถึงปัญหา สาเหตุของการเกิดปัญหา ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากปัญหาที่พบ เพื่อนำไปสู่การวางแผนแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น	การศึกษาข้อมูลปัญหาน้ำในพื้นที่	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๒ การศึกษาข้อมูลแนว ทางการแก้ไขปัญหาน้ำ	มฐ ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ มฐ ส ๕.๒ ป.๔/๑ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑ - ๓.๕) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑ - ๔.๖)	จากการลงพื้นที่โรงเรียนและชุมชนของตนเองพบปัญหาน้ำเน่าเสีย มีสาเหตุมาจากการทิ้งขยะลงในแม่น้ำลำคลอง น้ำเสียถูกปล่อยลงสู่ทะเล น้ำท่วมขังเกิดจากท่อระบายน้ำอุดตัน ไขมันอุดตันในท่อน้ำทิ้ง มีน้ำเสียจากเศษอาหารรวมถึงไขมันจากการทำอาหารที่ตกค้างภายในท่อ ส่งผลให้น้ำมีกลิ่นเหม็น แนวทางการแก้ไขปัญหาน้ำในพื้นที่โรงเรียนและชุมชนของตนเอง คือ การคัดแยกเศษอาหารออกจากภาชนะที่จะล้างทุกครั้ง และประดิษฐ์ถังดักไขมัน เพื่อดักไขมันของน้ำทิ้งจากโรงครัวที่บ้านและโรงอาหารที่โรงเรียน	การศึกษาข้อมูลแนวทางการแก้ไขปัญหาน้ำ	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๓ ออกแบบวิธีแก้ไข ปัญหาน้ำ	มฐ ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ มฐ ส ๕.๒ ป.๔/๑ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑ - ๓.๕) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑ - ๔.๖)	จากการลงพื้นที่โรงเรียนและชุมชนของตนเองพบปัญหาน้ำเน่าเสีย มีสาเหตุมาจากการทิ้งขยะลงในแม่น้ำลำคลอง น้ำเสียถูกปล่อยลงสู่ทะเล น้ำท่วมขังเกิดจากท่อระบายน้ำอุดตัน ไขมันอุดตันในท่อน้ำทิ้ง มีน้ำเสียจากเศษอาหารรวมถึงไขมันจากการทำอาหารที่ตกค้างภายในท่อ ส่งผลให้น้ำมีกลิ่นเหม็น แนวทางการแก้ไขปัญหาน้ำในพื้นที่โรงเรียนและชุมชนของตนเอง คือ การคัดแยกเศษอาหารออกจากภาชนะที่จะล้างทุกครั้ง และประดิษฐ์ถังดักไขมัน เพื่อดักไขมันของน้ำทิ้งจากโรงครัวที่บ้านและโรงอาหารที่โรงเรียน ถังดักจับไขมัน DIY เป็นอุปกรณ์ที่ช่วยในการดักจับไขมันจากท่อน้ำทิ้งภายในโรงครัว เพื่อแยกส่วนไขมันออกจากราก่อนทำการปล่อยน้ำทิ้งลงสู่ท่อระบายน้ำ	ออกแบบวิธีแก้ไขปัญหาน้ำ	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				มีวิธีขั้นตอนการทำถังดักไขมัน เจาะฝาถังพลาสติกให้มีขนาด เท่ากับท่อ PVC ที่ใช้ เปิดฝาถัง แล้วติดตั้งตะกร้ากรองอาหาร ให้ อยู่ด้านบนสุดและสามารถถอด ออกได้ง่ายเพื่อสะดวกต่อการทำ ความสะอาด เจาะรูที่ด้านข้าง ของถังให้อยู่ในส่วนล่างถัง แต่ไม่ ควรล่างจนเกินไป เพื่อใช้เป็นทาง ระบายน้ำหลังแยกไขมันแล้ว ปิด ฝาถังที่ติดตั้งตะกร้าแล้วต่อท่อ สำหรับเชื่อมกับท่อแหล่งกำเนิด			
	แผนฯ ที่ ๔ ประดิษฐ์เครื่องมือการ แก้ไขปัญหาน้ำ (๑)	มฐ ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ มฐ ส ๕.๒ ป.๔/๑ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑ - ๓.๕)	จากการลงพื้นที่โรงเรียนและ ชุมชนของตนเองพบปัญหาน้ำเน่า เสีย มีสาเหตุมาจากการทิ้งขยะ ลงในแม่น้ำลำคลอง น้ำเสียถูก ปล่อยลงสู่ทะเล น้ำท่วมขังเกิด จากท่อระบายน้ำอุดตัน ไขมันอุด ตันในท่อน้ำทิ้ง มีน้ำเสียจากเศษ อาหารรวมถึงไขมันจากการ ทำอาหารที่ตกค้างภายในท่อ	ประดิษฐ์เครื่องมือการแก้ไข ปัญหาน้ำ	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑ - ๔.๖)	ส่งผลให้น้ำมีกลิ่นเหม็นแนว ทางการแก้ไขปัญหาในในพื้นที่ โรงเรียนและชุมชนของตนเอง คือ การคัดแยกเศษอาหารออกจาก ภาชนะที่จะล้างทุกครั้ง และ ประดิษฐ์ถังดักไขมันเพื่อดักไขมัน ของน้ำทิ้งจากโรงครัวที่บ้านและ โรงอาหารที่โรงเรียน ถึงดักจับ ไขมัน DIY เป็นอุปกรณ์ที่ช่วยใน การดักจับไขมันจากท่อน้ำทิ้ง ภายในโรงครัว เพื่อแยกส่วน ไขมันออกจากร้าน้ำก่อนทำการ ปล่อยน้ำทิ้งลงสู่ท่อระบายน้ำ มี วิธีขั้นตอนการทำถังดักไขมัน เจาะฝาถังพลาสติกให้มีขนาด เท่ากับท่อ PVC ที่ใช้ เปิดฝาถัง แล้วติดตั้งตะกร้ากรองอาหาร ให้ อยู่ด้านบนสุดและสามารถถอด ออกได้ง่ายเพื่อสะดวกต่อการทำ ความสะอาด เจาะรูที่ด้านข้าง ของถังให้อยู่ในส่วนล่างถัง แต่ไม่ ควรล่างจนเกินไป เพื่อใช้เป็นทาง			

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				ระบายน้ำหลังแยกไขมันแล้ว ปิด ฝาลังที่ติดตั้งตะกร้าแล้วต่อท่อ สำหรับเชื่อมกับท่อแหล่งกำเนิด			
	แผนฯ ที่ ๕ ประดิษฐ์เครื่องมือการ แก้ไขปัญหาน้ำ (๒)	มฐ ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ มฐ ส ๕.๒ ป.๔/๑ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑ - ๓.๕) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑ - ๔.๖)	จากการลงพื้นที่โรงเรียนและ ชุมชนของตนเองพบปัญหาน้ำเน่า เสีย มีสาเหตุมาจากการทิ้งขยะ ลงในแม่น้ำลำคลอง น้ำเสียถูก ปล่อยลงสู่ทะเล น้ำท่วมขังเกิด จากท่อระบายน้ำอุดตัน ไขมันอุดตัน ในท่อน้ำทิ้ง มีน้ำเสียจากเศษ อาหารรวมถึงไขมันจากการ ทำอาหารที่ตกค้างภายในท่อ ส่งผลให้น้ำมีกลิ่นเหม็น แนวทางการแก้ไขปัญหาน้ำใน พื้นที่โรงเรียนและชุมชนของ ตนเอง คือ การคัดแยกเศษ อาหารออกจากภาชนะที่จะล้าง ทุกครั้ง และประดิษฐ์ถังดักไขมัน เพื่อดักไขมันของน้ำทิ้งจากโรง ครัวที่บ้านและโรงอาหารที่ โรงเรียน	ประดิษฐ์เครื่องมือการ แก้ไขปัญหาน้ำ	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				ถังดักจับไขมัน DIY เป็นอุปกรณ์ที่ช่วยในการดักจับไขมันจากท่อน้ำทิ้งภายในโรงครัว เพื่อแยกส่วนไขมันออกจากน้ำก่อนทำการปล่อยน้ำทิ้งลงสู่ท่อระบายน้ำ มีวิธีขั้นตอนการทำถังดักไขมัน เจาะฝาถังพลาสติกให้มีขนาดเท่ากับท่อ PVC ที่ใช้ เปิดฝาถังแล้วติดตั้งตะกร้ากรองอาหารให้อยู่ด้านบนสุดและสามารถถอดออกได้ง่ายเพื่อสะดวกต่อการทำความสะอาด เจาะรูที่ด้านข้างของถังให้อยู่ในส่วนล่างถัง แต่ไม่ควรล่างจนเกินไป เพื่อใช้เป็นทางระบายน้ำหลังแยกไขมันแล้ว ปิดฝาถังที่ติดตั้งตะกร้าแล้วต่อท่อสำหรับเชื่อมกับท่อแหล่งกำเนิด			

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๖ ตรวจสอบผลของการใช้ เครื่องมือที่ใช้แก้ไขปัญหาน้ำ	มฐ ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ มฐ ส ๕.๒ ป.๔/๑ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑ - ๓.๕) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑ - ๔.๖)	ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้ถังดักไขมันที่ใช้แก้ไขปัญหาน้ำในโรงเรียน เช่น ไขมันและอาหารสามารถปะปนมากับน้ำได้ เพราะตระกร้ามีรูขนาดกว้างจึงทำให้มีเศษอาหารปะปนออกมา ขัต่อท่อ PVC เล็กเกินไปทำให้เกิดการไหลของไขมันเข้า การใส่ท่อ PVC ต่ำกว่าระดับชั้นสูงกว่าระดับชั้นไขมันทำให้เมื่อใช้งานไปสักพักไขมันติดอยู่กันถึง โดยมีวิธีการแก้ไขปัญหาคือ นำตาข่ายมารองใต้ตระกร้าเพื่อกรองไขมัน และเศษอาหาร เปลี่ยนขัต่อท่อ PVC ให้การไหลของไขมันดีขึ้นเปลี่ยนตำแหน่งท่อ PVC ให้อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม เพื่อป้องกันไม่ให้ไขมันติดอยู่กันถึง	ตรวจสอบผลของการใช้เครื่องมือที่ใช้แก้ไขปัญหาน้ำ	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๗ ปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ แก้ไขปัญหาน้ำ	มฐ ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ มฐ ส ๕.๒ ป.๔/๑ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑ - ๓.๕) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑ - ๔.๖)	จากการตรวจสอบการใช้งานเครื่องดักไขมัน พบว่ามีปัญหาบางส่วนเกิดขึ้น จึงต้องศึกษาวิธีแก้ไข ปรับปรุง พัฒนา ถึงดักไขมันให้ดียิ่งขึ้น อาทิเช่น ทำป้ายประชาสัมพันธ์การใช้งานและดูแลรักษา นำตาข่ายมารองใต้ตระกร้าเพื่อกรองไขมัน และเศษอาหาร เปลี่ยนข้อต่อ PVC ให้การไหลของไขมันดีขึ้นและเปลี่ยนตำแหน่งท่อ PVC ให้อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม เพื่อป้องกันไม่ให้ไขมันติดอยู่กันถึง	ปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้แก้ไขปัญหาน้ำ	๑	
	แผนฯ ที่ ๘ เตรียมจัดนิทรรศการ นำเสนอวิธีแก้ไขปัญหาน้ำ (๑)	มฐ ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ มฐ ส ๕.๒ ป.๔/๑ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑ - ๓.๕)	การจัดนิทรรศการนำเสนอถึงดักไขมัน เป็นการนำเสนอผลงานโดยมีแผ่นพับความรู้ สรุปใจความสำคัญในประเด็นต่าง ๆ เริ่มจากการสำรวจปัญหาเกี่ยวกับน้ำ ทำให้ทราบว่าปัญหาที่พบในโรงเรียนคือปัญหาน้ำเน่าเสีย เพราะเกิดจากการปล่อยเศษอาหาร ไขมันลงแม่น้ำ เมื่อทราบ	เตรียมจัดนิทรรศการนำเสนอวิธีแก้ไขปัญหาน้ำ	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑ - ๔.๖)	ปัญหาแล้วศึกษาวิธีการแก้ไข ปัญหาจึงได้ประดิษฐ์เครื่องดักไขมัน โดยการประดิษฐ์เครื่องดักไขมันเป็นการทำงานแบบกลุ่ม มีการตรวจสอบผลการใช้งานและปรับปรุงแก้ไข พัฒนาผลงานให้ดียิ่งขึ้น เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง			
	แผนฯ ที่ ๙ เตรียมจัดนิทรรศการ นำเสนอวิธีแก้ไขปัญหาน้ำ (๒)	มฐ ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ มฐ ส ๕.๒ ป.๔/๑ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑ - ๓.๕) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑ - ๔.๖)	การจัดนิทรรศการนำเสนอถึงดักไขมัน เป็นการนำเสนอผลงานโดยมีแผ่นพับความรู้ สรุปใจความสำคัญในประเด็นต่าง ๆ เริ่มจากการสำรวจปัญหาเกี่ยวกับน้ำ ทำให้ทราบว่าปัญหาที่พบในโรงเรียนคือปัญหาน้ำเน่าเสีย เพราะเกิดจากการปล่อยเศษอาหาร ไขมันลงแม่น้ำ เมื่อทราบปัญหาแล้วศึกษาวิธีการแก้ไข ปัญหาจึงได้ประดิษฐ์เครื่องดักไขมัน โดยการประดิษฐ์เครื่องดักไขมันเป็นการทำงานแบบกลุ่ม มีการตรวจสอบผลการใช้งานและ	เตรียมจัดนิทรรศการนำเสนอวิธีแก้ไขปัญหาน้ำ	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				ปรับปรุงแก้ไข พัฒนาผลงานให้ดียิ่งขึ้น เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง			
	แผนฯ ที่ ๑๐ นิทรรศการนำเสนอ วิธีแก้ไขปัญหาน้ำ	มฐ ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ มฐ ส ๕.๒ ป.๔/๑ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑ - ๓.๕) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑ - ๔.๖)	การจัดนิทรรศการนำเสนอถึงดักไขมัน เป็นการนำเสนอผลงานโดยมีแผ่นพับความรู้ สรุปใจความสำคัญในประเด็นต่าง ๆ เริ่มจากการสำรวจปัญหาเกี่ยวกับน้ำ ทำให้ทราบว่าปัญหาที่พบในโรงเรียนคือปัญหาน้ำเน่าเสีย เพราะเกิดจากการปล่อยเศษอาหาร ไขมันลงแม่น้ำ เมื่อทราบปัญหาแล้วศึกษาวิธีการแก้ไขปัญหาก็ได้ประดิษฐ์เครื่องดักไขมัน โดยการประดิษฐ์เครื่องดักไขมันเป็นการทำงานแบบกลุ่ม มีการตรวจสอบผลการใช้งานและปรับปรุงแก้ไข พัฒนาผลงานให้ดียิ่งขึ้น เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง	นิทรรศการนำเสนอวิธีแก้ไขปัญหาน้ำ	๑	
รวมตลอดภาคเรียน						๖๐	๕๐